

Papa Lav XIV.

*Robert Francis Prevost
izabran je za 267.
poglavara Katoličke
Crkve na konklavi u
četvrtak, 8. svibnja
2025. godine u
četvrtom krugu
glasanja. Uzeo je ime
Lav XIV.*

„Mir s vama svima!“ – prve su riječi pape Lava XIV. okupljenom mnoštvu na Trgu sv. Petra u Rimu nakon što im je kardinal iz reda đakona Dominique Mamberti u 19:13 sati na latinskom objavio „Annuntio vobis gaudium magnum! Habemus Papam! („Objavljujem vam veliku radost! Imamo papu!“).

*Poruka riječkog nadbiskupa za
blagdan sv. Vida u Jubilarnoj godini
Riječke nadbiskupije 2025.*

**Jubilej - izazov
ljubavi i jedinstva**

Riječki jubilej -

100 godina biskupije

**Što poželjeti Crkvi u
Rijeci prigodom proslave
100. obljetnice**

SADRŽAJ:

Poruka riječkog nadbiskupa
Mate Uzinića za blagdan
sv. Vida u Jubilarnoj godini
Riječke nadbiskupije 2025.
**Jubilej - izazov ljubavi
i jedinstva**2-3

**Papa Lav XIV. –
prve poruke**4-5

4. Nadbiskupijski susret obitelji
**Obitelj – budućnost
ispunjena nadom
i molitvom**6-7

Gospa Trsatska8

**Svaka karizma ima
istu zadaću: pomoći
ljudima vjernije
živjeti evanđelje**.....9

**Susret ministranata
Riječke nadbiskupije** 10

Događanja 11

Sakramenti
Krštenje krvlju 12

Prilog -Riječki jubilej
**Što poželjeti Crkvi
u Rijeci prigodom
proslave 100. obljetnice** 13-16

Gospićko-senjska biskupija
25. obljetnica osnivanja 17

Medicinski kutak
Koliko vode treba piti 18

Crtice iz Gorskog kotara
Motriteljska priča 19

Biblija
**„Tako dakle“ u
Poslanici Efežanima (2,19)**20

Crkvena glazba
**Ujedinjeni župni
zborovi za proslavu
blagdana sv. Vida**21

Iz župa23-23

Riječka nadbiskupija24-25

Duhovni kolaž26

Vjerske zajednice
O riječkom ekumenizmu.....27

Program proslave sv. Vida28

Naš je uzor Krist i njegova ljubav. A to je ljubav koja ne traži svoje, nego se daruje - ljubav koja služi, koja ne postavlja granice, ljubav koja ide do kraja. Naša nadbiskupija, Bogu hvala, ima mnogo institucija i djela koja su rođena iz takve ljubavi. No pozvani smo ići dalje - ljubiti više, ne kako bismo dokazali da smo bolji nego da bismo svjedočili Krista, koji je prvi ljubio nas. To nije ljubav koja se nameće snagom, propagandom ili moći - nego uvijek i jedino, kako kaže papa Lav XIV., „onom ljubavlju kojom je Isus ljubio“.

Poruka riječkog nadbiskupa Mate Uzinića za blagdan sv. Vida u Jubilarnoj godini Riječke nadbiskupije 2025.

Sestre i braćo u Kristu, dragi „hodočasnici nade“, uoči svetkovine sv. Vida, koja se ove godine liturgijski poklapa sa svetkovinom Presvetog Trojstva, okupit ćemo se u Svetišću Majke Božje Trsatske kako bismo svečano proslavili blagdan našeg nebeskog zaštitnika te obilježili stotu obljetnicu osnutka biskupije u gradu Rijeci. U ovoj posebnoj prigodi bit će s nama i poseban papinski izaslanik, kardinal Matteo Zuppi, nadbiskup Bolonje i predsjednik Talijanske biskupske konferencije, kao i biskupi iz Republike Hrvatske i susjednih zemalja.

Središnja proslava jubileja naše Riječke nadbiskupije dio je većih jubilejskih slavlja: općeg jubileja Crkve pod geslom „Hodočasnici nade“ te – na nacionalnoj razini – spomena splitskih sabora i sjećanja na hrvatskog kralja Tomislava. To je trenutak zahvalnosti: zahvalnosti Bogu, ali i svim vjernicima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, svim službenicima Crkve i vjernim laicima koji su tijekom prošlog stoljeća darivali sebe, svoje talente i živote kako bi izgradili našu riječku Crkvu. To je i prilika za ozdravljenje rana iz prošlosti – kako bismo, pomireni s njom, mogli hrabro nastaviti hoditi dalje, „ruku pod ruku s Bogom i međusobno“, kako nas je pozvao i papa Lav XIV. u svom nastupnom govoru.

Potaknut upravo Papinim riječima iz homilije na početku službe rimskog biskupa (Trg sv. Petra, 18. svibnja 2025.), u ovoj poruci želim istaknuti dva izazova koji se danas snažno postavljaju i pred našu Crkvu – i pred sve nas koji u njoj sudjelujemo na različite načine.

Prvi je izazov izazov ljubavi. Papa nas podsjeća na to da je Petru

Izdavač: RIJEČKA NADBISKUPIJA I GOSPIČKO SENJSKA BISKUPIJA; Urednik: Danijel Delonga;
Pomoćnici urednika: Bruna Velčić, Marko Medved; Uprava: Ul. Ivana Pavla II. br. 1, 51000 Rijeka; tel: 385 51 581 200;
e-adresa: zvona@ri-nadbiskupija.hr; Uredništvo: urednik.zvona@ri-nadbiskupija.hr
Žiroračun: Nadbiskupija riječka mjesečnik Zvona, ERSTE BANKA, HR2424020061500117497;
Račun za uplate iz inozemstva: ERSTE & STEIERMAERKISCHE BANK, IBAN: HR2424020061500117497;
Godišnja pretplata: 13,27 €; Priprema i tisak: TISKARA ŠULJIĆ, Viškovo;
Naslovnica: Papa Lav XIV. (Foto: Vatican Media)

Jubilej – izazov ljubavi i jedinstva

Potaknut Papinim riječima iz homilije na početku službe rimskog biskupa (Trg sv. Petra, 18. svibnja 2025.), u ovoj poruci želim istaknuti dva izazova koji se danas snažno postavljaju i pred našu Crkvu – i pred sve nas koji u njoj sudjelujemo na različite načine. Prvi je izazov ljubavi, a drugi jedinstva.

povjeren zadatak „ljubiti više“ – i svoj život dati za stado. Naš je uzor Krist i njegova ljubav. A to je ljubav koja ne traži svoje, nego se daruje – ljubav koja služi, koja ne postavlja granice, ljubav koja ide do kraja. Naša nadbiskupija, Bogu hvala, ima mnogo institucija i djela koja su rođena iz takve ljubavi. No pozvani smo ići dalje – ljubiti više, ne kako bismo dokazali da smo bolji nego da bismo svjedočili Krista, koji je prvi ljubio nas. To nije ljubav koja se nameće snagom, propagandom ili moći – nego uvijek i jedino, kako kaže papa Lav XIV., „onom ljubavlju kojom je Isus ljubio“.

Drugi je izazov jedinstva. Papa ističe kako želi Crkvu „koja je ujedinjena, znak jedinstva i zajedništva, koja postaje kvasac za pomireni svijet“. I ja tu istu želju izražavam za našu Riječku nadbiskupiju, osobito u našem sekularnom i pluralnom društvu. Želim da mi vjernici budemo međusobno povezani – u obiteljima kao kućnim Crkvama, u župama kao zajednicama obitelji, među župama unutar dekanata, a svi zajedno u jedinstvu s našom

nadbiskupijskom Crkvom i njezinim poslanjem. Ali to jedinstvo nije samo organizacijsko. Ono počinje u srcu. U bračnom sjedinjenju i otvorenosti životu. U povezanosti vjernika sa župnikom i župnika s vjernicima. U otvorenosti redovnika i redovnica da svojim karizmama obogate našu mjesnu Crkvu – i u našoj otvorenosti prema njima. U suradnji i zajedništvu svećenika međusobno – i sa mnom kao nadbiskupom – a i

u mojoj povezanosti s vama, sa svakim vjernikom. U službi tog jedinstva stoje i tijela Nadbiskupskog ordinarijata. Ona nisu tu da vladaju nego da povezuju, da koordiniraju naše zajedničko poslanje. No neka nam uvijek bude jasno: cilj nismo mi. Cilj su oni kojima smo poslani. I oni koji ne dijele naše stavove, ali koje je Bog stavio na naš put. Ne gradimo zidove. Gradimo mostove. Budimo most.

Papa Lav XIV. poziva nas: „Mi želimo biti mali kvasac jedinstva, zajedništva i bratstva. Želimo ponizno i radosno reći svijetu: gledajte Krista! Približite mu se. Poslušajte njegovu riječ! Prigrlite njegovu ljubav kako bismo postali jedna obitelj: u jednom Kristu – jedno smo.“ To je put na koji smo pozvani i mi u Riječkoj nadbiskupiji – zajedno s drugim kršćanskim Crkvama, s vjernicima drugih religija, s onima koji traže Boga, i sa svim ljudima dobre volje.

U tom duhu, u nadi da će naša jubilara proslava u Svetištu Majke Božje Trsatske biti snažan znak i poticaj jedinstva, da ćemo kao „hodočasnici nade“ rasti u ljubavi prema

Bogu i jedni prema drugima, da ćemo – poput Krista – ljubiti više, na sve zazi-vam Božji blagoslov i zagovor naše nebeske Majke Marije, Trsatske Majke Milosti, i našeg svetog zaštitnika Vida, koji je, umirući za Krista, pokazao najveću ljubav – „dati život za svoje prijatelje“ (usp. Iv 15,13).

U Rijeci 26. svibnja 2025.

U Kristu vam odani

Mate, nadbiskup

PROSLAVA BLAGDANA SV. VIDA I 100 GODINA BISKUPIJSKOG SJEDIŠTA U RIJECI

*Večernja u katedrali sv. Vida pa
bdjenje i misa na Trsatu središnje su
točke proslave crkvenog jubileja
Rijeke i zaštitnika Riječke nadbiskupije.
Središnje slavlje na Trsatu 14. lipnja u
10.00 sati predvodi poseban izaslanik
pape Lava XIV., kardinal Matteo Zuppi,
bolonjski nadbiskup i predsjednik
Talijanske biskupske konferencije.*

Ovogodišnja proslava zaštitnika Riječke nadbiskupije u potpunosti je u znaku riječkog crkvenog jubileja, 100. obljetnice otkako je Rijeka postala biskupijsko sjedište.

Jubilej će biti proslavljen u subotu 14. lipnja u 10.00 sati svečanom misom u Trsatskom perivoju, a predvodit će ju poseban izaslanik pape Lava XIV., kardinal Matteo Zuppi, bolonjski nadbiskup i predsjednik Talijanske biskupske konferencije. Bit će to ujedno i liturgijska proslava blagdana sv. Vida, zaštitnika Riječke nadbiskupije, jer na svetkovinu ovog svetca, 15. lipnja, Crkva ove godine slavi Nedjelju Presvetog Trojstva.

Svečano će, dakako, biti i 15. lipnja u katedrali sv. Vida. Misu na talijanskom jeziku u 9.30 sati predvodit će apostolski nuncij u RH Giorgio Lingua, a u 11.00 sati riječki nadbiskup Mate Uzinić.

Dan uoči svečane proslave, 13. lipnja u riječkoj katedrali bit će slavljena Prva večernja svetkovine sv. Vida. Liturgijsko pjevanje predvodit će ansambl Nadbiskupijske škole za crkvenu glazbu s dirigentom Giovannijem Geracijem, a na orguljama će svirati Davor Juretić. To je ujedno i slavlje na kojem će riječki nadbiskup podijeliti ovogodišnje Medalje zahvalnosti sv. Vida vjernicima iz sedam dekanata Riječke nadbiskupije.

Nakon večernje u katedrali u 20.30 u Svetištu Gospe Trsatske započinje molitveno bdjenje „Uvedi nas u luku spasa“, koje animira Ured za mlade Riječke nadbiskupije.

Mise trodnevne u katedrali sv. Vida od 10. do 12. lipnja predvodit će biskupi Riječke metropolije, gospičko-senjski Marko Medo, krčki Ivica Petanjak te porečki i pulski Ivan Štironja. Svakog dana trodnevne u katedrali predviđen je i dodatan program, a sve će započeti već 9. lipnja u 19.00 sati predavanjem „Sakralna i umjetnička baština katedrale sv. Vida“, uz stručno vodstvo Damira Tulića i Marija Pintarića.

Papa Lav XIV.

Robert Francis Prevost izabran je za 267. poglavara Katoličke Crkve na konklavi u četvrtak, 8. svibnja 2025. godine u četvrtom krugu glasanja. Uzeo je ime Lav XIV.

GRADIMO MOSTOVE

Poruka Pape nakon njegova izbora u četvrtak 8. svibnja okupljenim vjernicima na Trgu svetog Petra.

Mir sa svima vama.

Draga braćo i sestre,

ovo je prvi pozdrav uskrsloga Krista, Dobrog Pastira, koji je dao svoj život za Božje stado. I ja bih želio da ovaj pozdrav mira uđe u vaša srca, da dosegne vaše obitelji. Svim ljudima, gdje god bili, svim narodima, cijelome svijetu: mir s vama.

To je mir uskrsloga Krista – razoružani i razoružavajući mir, ponizan i ustrajan. Dolazi od Boga. Boga koji nas voli sve – bezuvjetno.

U intervjuu za Vatican News u srpnju 2023., sam biskup Robert Francis Prevost je pojasnio: „Kao što se vidi iz moga biskupskog gesla, jedinstvo i zajedništvo sastavni su dio karizme Reda svetog Augustina, ali i moga osobnog načina djelovanja i razmišljanja. Mislim da je vrlo važno promicati zajedništvo u Crkvi, a dobro znamo da su zajedništvo, sudjelovanje i poslanje tri ključne riječi Sinode.”, objavio je Vatican News u subotu 10. svibnja.

Još uvijek u ušima čujemo onaj tih, ali uvijek hrabar glas pape Franje, koji je blagoslivljao Rim. Papa koji je blagoslivljao Rim davao je svoj blagoslov svijetu, cijelome svijetu, toga uskrsnog jutra. Dopustite mi da nastavim s tim istim blagoslovom. Bog nas voli, Bog vas sve ljubi i zlo neće prevladati. Svi smo u Božjim rukama.

Zato, bez straha, ujedinjeni, ruku pod ruku s Bogom i međusobno, idemo naprijed. Mi smo Kristovi učenici. Krist ide ispred nas. Svijet treba njegovu svjetlost. Čovječanstvo ga treba kao most da bi bilo dosegnuto od Boga i njegove ljubavi.

Pomozite nam i vi, a onda i jedni drugima, da gradimo mostove – dijalogom, susretima – ujedinjujući se svi kako bismo bili jedan narod, uvijek u miru.

HVALA PAPI FRANJI.

Želim zahvaliti i svoj subraći kardinalima koji su me izabrali da budem nasljednik Petra i da zajedno s vama hodim, kao ujedinjena Crkva, uvijek tražeći mir, pravdu, uvijek nastojeći raditi kao vjerni muškarci i žene Isusa Krista, bez straha, kako bismo navijestili evanđelje i bili misionari.

Sin sam svetog Augustina, augustinac, koji je rekao: „S vama sam kršćanin, a za vas biskup.” U tom smislu svi možemo zajedno hoditi prema onoj domovini koju nam je Bog pripremio.

Poseban pozdrav upućujem Crkvi u Rimu. Zajedno moramo tražiti kako biti misionarska Crkva, Crkva koja gradi mostove, koja gradi dijalog, uvijek otvorena da primi – poput ovog trga s raširenim rukama – sve, sve one koji trebaju našu ljubav, našu prisutnost, dijalog, ljubav.

(na španjolskom jeziku) I ako mi dopustite još jednu riječ – pozdrav svima, ali na poseban način mojim prijateljima iz biskupije Chiclayo, u Peruu, gdje je jedan vjerni narod bio uz svoga biskupa, dijelio svoju vjeru i dao mnogo, jako mnogo da bi ostali Crkva vjerna Isusu Kristu.

Svima vama, braćo i sestre iz Rima, Italije i cijeloga svijeta, želimo biti sinodalna Crkva – Crkva koja hodi, Crkva koja uvijek traži mir, koja uvijek traži ljubav, koja nastoji biti blizu posebno onima koji trpe.

Danas je dan molitve Blaženoj Djevici Mariji od Pompeja. Naša majka Marija uvijek želi hoditi s nama, biti nam blizu, pomoći nam svojim zagovorom i svojom ljubavlju. Zato želim moliti zajedno s vama. Molimo zajedno za ovo novo poslanje, ali i za cijelu Crkvu, za mir u svijetu, i zaozovimo ovaj poseban Marijin dar milosti – naše Majke.

Zdravo Marijo.... Amen.

GRB I GESLO - U NJEMU KOJI JE JEDAN, MI SMO JEDNO

Tiskovni ured Svete Stolice objavio je službeni grb i geslo pape Lava XIV., izabranog na Petrovu službu nakon smrti pape Franje. Grb i geslo ukazuju na duhovne naglaske njegova pontifikata, s osobitim uporištem u teologiji svetog Augustina.

Papa Lav XIV. u osnovnim je crtama zadržao isti grb koji je izabrao pri biskupskom ređenju, kao i geslo „In Illo uno unum” („U Njemu koji je Jedan, mi smo jedno”). To su riječi izgovorene u Augustinovoj propovijedi – Tumačenju na Psalm 127 – gdje objašnjava da „iako smo mi kršćani mnogi, u jednome Kristu smo jedno”. Riječ je o parafrazi misli svetog Augustina, koja odražava Papin naglasak na jedinstvu Crkve u Kristu, ne uniformnošću već ljubavlju jačom od podjela i raznolikosti.

Grb prikazuje štit podijeljen dijagonalno u dva polja. Gornje polje na plavoj pozadini prikazuje bijeli lilijan, simbol čistoće i odanosti Blaženoj Djevici Mariji. Donje polje prikazuje zatvorenu knjigu s probodenim srcem, inspirirano simbolikom Reda svetog Augustina i njegovim riječima: „Vulnerasti cor meum verbo tuo”, odnosno: „Robio si moje srce svojom Riječi”.

Grb i geslo potvrđuju kontinuitet s biskupskim identitetom pape Lava XIV., koji je isti simbol i riječi koristio još od svoje biskupske posvete. Kao član Reda svetog Augustina, Papa je i u ranijim istupima naglašavao važnost zajedništva, unutarnje obnove i sluha za Božju riječ kao temeljnih dimenzija crkvenog života.

Nestati da bi ostao Krist

Prva propovijed novoga poglavara Katoličke Crkve pape Lava XIV. s mise koju je s kardinalima slavio 9. svibnja u Sikstinskoj kapeli. (Prijevod: Laudato TV)

“**T**i si Krist, Sin Boga živoga“ (Mt 16,16). Tim riječima Petar, kojega je Učitelj pitao, zajedno s ostalim učenicima, o vjeri u Njega, sažima baštinu koju Crkva već dvije tisuće godina, po apostolskoj sukcesiji, čuva, produbljuje i prenosi. Isus je Krist, Sin Boga živoga, to jest jedini Spasitelj i objavitelj Očeva lica.

U Njemu se Bog, kako bi se približio i učinio pristupačnim ljudima, objavio nama u povjerenju djetetova pogleda, u živahnosti mladenačkog uma, u zrelih crtama odrasloga čovjeka (usp. Drugi vatikanski sabor, *Gaudium et spes*, 22), da bi se naposljetku ukazao svojim, nakon uskrsnuća, u svome slavnome tijelu. Tako nam je pokazao uzor svete čovječnosti koji svi možemo naslijedovati, zajedno s obećanjem vječnoga odredišta koje nadilazi sve naše granice i sposobnosti.

Petar u svom odgovoru obuhvaća oboje: Božji dar i put kojim se taj dar prihvaća kako bi nas preobrazio – dvije nerazdvojive dimenzije spasenja – povjerene Crkvi da ih naviješta na dobro čovječanstva. Povjerene su nama, koje je On izabrao još prije nego što smo oblikovani u majčinoj utrobi (usp. Jr 1,5), preporođene u vodi krštenja i, unatoč našim ograničenjima i bez naše zasluge, dovedene ovdje i odavde poslane da se Evanđelje naviješta svakom stvorenju (usp. Mk 16,15).

Osobito, pozvavši me vašim glasovima da naslijedim Prvoga od apostola, Bog mi povjerava ovo blago da, uz njegovu pomoć, budem njegov vjerni upravitelj (usp. 1 Kor 4,2), za dobro cijeloga mističnog Tijela Crkve; kako bi ona sve više bila grad na gori (usp. Otk 21,10), arka spasenja koja plovi valovima povijesti, svjetionik koji osvjetljava noći svijeta. I to ne toliko zahvaljujući veličanstvu njezinih ustanova ili veličini građevina - poput ove u kojoj se nalazimo - nego kroz svetost njezinih članova, onog „naroda kojega je Bog stekao da naviješta čudesna djela Njegova, koji vas je iz tame pozvao u svoje divno svjetlo“ (1 Pt 2,9).

Međutim, prije razgovora u kojem Petar ispovijeda svoju vjeru, postoji i drugo pitanje: „Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?“ (Mt 16,13). To nije nevažno pitanje, naprotiv, ono se odnosi na važan aspekt našeg poslanja: stvarnost u kojoj živimo, sa svim njezinim ograničenjima i mogućnostima, njezinim pitanjima i uvjerenjima.

„Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?“ (Mt 16,13). Razmatrajući ovu scenu, mogli bismo zamijetiti dva moguća odgovora na to pitanje, koja ujedno prikazuju dva različita stava.

Prvo, tu je odgovor svijeta. Matej naglašava da se razgovor između Isusa i učenika o njegovu identitetu odvija u prelje-

pom gradu Cezareji Filipovoj, punoj raskošnih palača, smještenoj u čudesnom prirodnom krajoliku podno Hermona, ali i mjestu moći, izdaja i nevjernosti. Ta slika govori o svijetu koji Isusa smatra potpuno nevažnim, eventualno zanimljivom osobom koja svojim neobičnim govorom i djelima izaziva čuđenje. No, kad Njegova prisutnost postane neugodna zbog poziva na poštenje i moralne zahtjeve koje postavlja, taj „svijet“ ga neće oklijevati odbaciti i ukloniti.

Zatim dolazi drugi mogući odgovor na Isusovo pitanje: onaj običnih ljudi. Za njih Nazarećanin nije „varalica“: on je pravedan čovjek, hrabar, govori dobro i izriče istinu, poput velikih proroka u povijesti Izraela. Zato ga slijede, barem dok to ne nosi prevelike rizike i neugodnosti. Ali ga vide samo kao čovjeka, pa ga u trenutku opasnosti, tijekom Muke, i oni napuštaju i odlaze razočarani.

Zapanjuje koliko su ta dva stava aktualna. Oni odražavaju misli koje bismo lako mogli čuti i danas – možda u drukčijem jeziku, ali u suštini iste – iz usta mnogih ljudi našega vremena.

I danas nije rijetkost da se kršćanska vjera smatra nečim apsurdnim, nečim za slabe i neinteligentne ljude; u okruženjima gdje se prednost daje sigurnostima poput tehnologije, novca, uspjeha, moći, užitka.

To su sredine u kojima nije lako svjedočiti i naviještati Evanđelje i u kojima se vjernike ismijava, progoni, prezire ili, u najboljem slučaju, tolerira i sažalijeva. No upravo zato su to mjesta gdje je misija hitna, jer nedostatak vjere često vodi u drame poput gubitka smisla života, zaborava milosrđa, kršenja ljudskog dostojanstva u njegovim najdramatičnijim oblicima, krize obitelji i brojnih drugih rana koje duboko pogađaju naše društvo.

Ni danas ne nedostaje sredina u kojima se Isusa, iako se cijeni kao čovjeka, svodi na nekakvog karizmatičnog vođu ili nadčovjeka – i to ne samo među nevjernicima, već i među mnogima krštenima, koji na taj način praktično žive u ateizmu.

To je svijet koji nam je povjeren, u kojemu smo, kako nas je mnogo puta učio papa Franjo, pozvani svjedočiti radosnu vjeru u Isusa Spasitelja. Stoga je i za nas ključno ponoviti: „Ti si Krist, Sin Boga živoga“ (Mt 16,16).

Ključno je to prije svega činiti u vlastitom osobnom odnosu s Njim, kroz svakodnevno obraćenje. A zatim i kao Crkva, živući zajedno svoju pripadnost Gospodinu i donoseći svima Radosnu vijest (usp. Drugi vatikanski sabor, *Lumen gentium*, 1).

To prije svega kažem sebi, kao nasljedniku Petra, na početku svoga poslanja biskupa Crkve u Rimu, pozvane da predsjedaju u ljubavi sveopćoj Crkvi, prema poznatoj izreci svetog Ignacija Antiohijskog (usp. Poslanica Rimljanima, Pozdrav). On, vođen u lancima prema ovome gradu, mjestu svoga skroga mučeništva, pisao je kršćanima u Rimu:

„Tada ću biti istinski učenik Isusa Krista, kad svijet više ne bude vidio moje tijelo“ (Poslanica Rimljanima, IV, 1). Mislio je na to da će ga zvijeri proždrijeti u areni – i tako je i bilo – no njegove riječi općenitije upućuju na neizbježnu obvezu svakoga tko u Crkvi vrši službu autoriteta: nestati da bi ostao Krist, umanjiti se kako bi On bio poznat i proslavljen (usp. Iv 3,30), dati se do kraja kako nikome ne bi nedostajala prilika da Ga upozna i zavoli.

4. Nadbiskupijski susret obitelji

Obitelj – budućnost ispunjena nadom i molitvom

Riječka nadbiskupija 17. svibnja proslavila je 4. Nadbiskupijski susret obitelji, odnosno Jubilej obitelji u perivoju Svetišta Majke Božje Trsatske. Geslo susreta bilo je: Obitelj – budućnost ispunjena nadom i molitvom.

Bogat program uključio je katehezu o obitelji, „Kršćanska nada u bračnom i obiteljskom životu“, Nikole Vranješa, tri svjedočanstva obitelji osoba s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju, dva motivacijska predavanja o udomiteljstvu predstavnica i djelatnica Obiteljskog centra, psihologinje Klaudije Segnan-Bilović i socijalne radnice Maje Ferenčina te Klaudije Juranić-Klarić, predsjednice Udruge udomitelja i posvojitelja iz Rijeke „Damodom“. Sudionici su također imali priliku za svetu ispovijed uz zadobivanje potpunog oprosta u Jubilejskoj godini. Susret je glazbeno animirao dječji zbor „Nebeske iskrice“ iz Župe sv. Mateja, Viškovo.

Nadbiskupijski susret obitelji započeo je pozdravom i zahvalom voditelja Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije Ivana Nikolića, koji je podsjetio na to da mjesto održavanja susreta nije slučajno, jer je trsatsko svetište već bilo mjesto 2. Nacionalnog susreta obitelji, a ima „sedam stotina dugu povijest i mjesto je nacionalnog okupljanja, u mnogočemu povezano s obitelji“. Spomenuvši da je Trsat „hrvatski Nazaret“, mjesto gdje je, prema predaji, u prošlosti boravila Nazaretska kućica, „ovamo dolaze brojni parovi, supružnici s djecom tražeći mjesto ljubavi, ustrajnosti i pomirenja, u nadi i molitvi, mjesto oprostjenja grijeha, ostvarenja želja i nadanja.“

Povjerenica Odsjeka za pastoral osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju Riječke nadbiskupije Klara Labinac predstavila je sudionicima rad odsjeka te je poručila da je „smisao izgradnja mostova i rušenje mentalnih i duhovnih barijera u radu s osobama s invaliditetom. Crkva je tijelo s mnogo udova. Samo je u našoj županiji 13 posto osoba s invaliditetom, a dodajmo na to i njihovu braću, sestre, roditelje i prijatelje. Osobe s invaliditetom nisu objekt pastoralne i ži-

vota Crkve, nego subjekt, jer mogu kao i svi mi, samo im nekada treba prilagoditi pristup i način komuniciranja.“ Uslijedilo je svjedočanstvo 24-godišnje studentice s cerebralnom paralizom Darije Ljevar o životu u obitelji osobe s invaliditetom. U društvu svog dečka Mladena, Daria je poručila: „Postoji jako puno osoba s invaliditetom koje ne dopuštaju da im itko pomogne osim mame i tate. Shvatila sam da to nije dobro, zahvaljujući ovom

što vole i druge obitelji: druženja, putovanja, nogometne utakmice. No razlika je između moje obitelji i drugih što kod nas sve ide polako. Puno nam vremena treba za spremanje u školu i na autobus. Ne treba nam sažaljenje. S ovoga mjesta molim vas za potrebe osoba s invaliditetom, pogotovo u prometu, i pronalasku parkirnog mjesta za invalide. Ono što nas sputava u komunikaciji s osobama s invaliditetom jest strah koji trebamo prevladati te graditi mostove. Naš Rafo sve nas je promijenio na bolje, naučio nas je o jednostavnosti života. Njemu predstavljaju sreću ljudi koji ga vole.“

Progovorio je i Josip Kurelić, otac Emanuela (16 godina), djeteta s poteškoćama iz spektra autizma: „Sve je upućivalo na to da je Emanuelova poteškoća iz spektra autizma. Bilo je potrebno puno snage nama roditeljima da Emanuel ostvari ona prava koja svi imamo iz sustava iz socijalne skrbi. Bila nam je potrebna edukacija i usvajanje novih načina života. Polaznik je Centra za odgoj i obrazovanje. Komunikacija mu je otežana, pogotovo u doba školovanja. S vremenom njegovo je razumijevanje i komunikacija porasla. Bez Božje pomoći i zagovora Blažene Djevice Marije ne bismo uspjeli izdržati naše izazove. Djecu nije teško pripremiti za svete sakramente, koje Emanuel sve ima. U tome sam zahvalan svećenicima i vjeroučiteljicama. Pronalazimo vremena i za kraću obiteljsku molitvu. Naš Emanuel u 15 minuta do 3 poslijepodne uključuje televizor i želi moliti kronicu Božanskom Milosrđu. Zahvalni smo Bogu što nam pomaže, te svima koji mole za nas. Emanuel je naš križ i naš blagoslov.“

U katehezi o temi „Kršćanska nada u bračnom i obiteljskom životu“ dr. sc. Vranješ govorio je o nadi kao temeljnoj kreposti koja, uz vjeru i ljubav, čini obiteljske odnose boljima. Govorio je i o

Bogat program uključio je katehezu o obitelji, „Kršćanska nada u bračnom i obiteljskom životu“, Nikole Vranješa, tri svjedočanstva obitelji osoba s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju, dva motivacijska predavanja o udomiteljstvu predstavnica i djelatnica Obiteljskog centra, psihologinje Klaudije Segnan-Bilović i socijalne radnice Maje Ferenčina te Klaudije Juranić-Klarić, predsjednice Udruge udomitelja i posvojitelja iz Rijeke „Damodom“. Sudionici su također imali priliku za svetu ispovijed uz zadobivanje potpunog oprosta u Jubilejskoj godini. Susret je glazbeno animirao dječji zbor „Nebeske iskrice“ iz Župe sv. Mateja, Viškovo.

svetištu, Frami Trsat i Centru za mlade 'Bl. Miroslav Bulešić' te ljudima koje sam tamo susrela. Moje roditelje trebalo je naučiti što mogu ja, a gdje može priskočiti netko drugi.“

Asja Maslak, majka Rafaela (20 godina) s poteškoćama u razvoju, svoje je svjedočanstvo uklopila u Darijino riječima: „Mi smo obitelj koja voli sve

patnji u kontekstu nade, naglasivši da „nada pomaže gledati dalje od križa“ te da je „u životu Isusa Krista bila prisutna isprepletenost nade i križa“.

Prije završetka susreta djelatnice Obiteljskog centra progovorile su o praksi udomiteljstva. Napomenule su kako nemaju sva djeca sreću odrastati u obitelji, a skrb udomiteljske obitelji kod alternativnih je obitelji najbolji izbor. Maja Ferencina istaknula je kako biti udomitelj znači biti mentor i prijatelj. Predsjednica Udruge udomitelja i posvojitelja „Damdom“ iz Rijeke Klaudia Jurančić-Klarić također je prisutne motivirala na udomiteljstvo. „Od nas kršćana očekuje se da bismo posebno osjetljivi na potrebe drugih. U domu na Potoku odrastaju trenutno 23 bebe koje nitko ne želi. Meni kao vjerniku to je neshvatljivo. No tri su stvari ključne kad govorimo o udomiteljstvu. Prvo je predrasuda da nemamo uvjeta. Udomitelj mora biti punoljetan, ne smije biti kažnjavan, mora imati srednju stručnu spremu te mora biti spreman pružiti djetetu jednu sobu. Važno je i da dijete živi u istini, u kontaktu sa svojim roditeljima. Treće, ljudi se boje da će dijete otići iz obitelji koja ga udomljava. Kažem da je svaka ljubav, pa i ta, rizik. Sud na kraju odlučuje u koju će obitelj dijete otići.“

Uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio riječki nadbiskup i metropolit Mate Uzinić u zajedništvu sa svećenicima Riječke nadbiskupije. U propovijedi krenuo je od Isusovih riječi iz evanđelja: „Što zaištete u moje ime, učinit ću!“ „Isus će učiniti sve što ga zatražimo“, rekao je nadbiskup, „no često primjećujemo da nam molitve nisu baš uslišane. U čemu je ‘caka’? U ovome: moje ime. Kako bismo molili u Isusovo ime, moramo razmišljati kako on razmišlja, željeti što on želi, mora nam se dogoditi ono što je govorio papa Lav XIV., da ‘moramo nestajati kako bi mogao biti prisutni Isus Krist’. To vrijedi na svim razinama, pa i u obitelji. Što smo manje ‘mi’, a više Krist, bit ćemo bliže planu koji ima s nama i Crkvom. Ako Isusa stavimo na prvo mjesto, onda će nam svatko biti na mjestu na kojem treba biti. Isus ima svoju viziju života, obitelji, vjere i Crkve, koju Crkva propovijeda. Tu viziju života – od začeca do prirodne smrti, mi možemo nuditi, ali ne i nametnuti svijetu i društvu oko nas. Mi ovome svijetu i našem društvu želimo najbolje. Zato mu nudimo Kristovu viziju obitelji. Nudimo mu svoju viziju života i njegovu vrijednost u svim fazama: kad smo zdravi, bolesni ili osobe s invaliditetom. Želimo mu ponuditi svoju kršćansku vjeru koja polazi od Isusova uskrsnuća. No to se može samo nuditi. I ne smijemo samo govoriti o obitelji i braku, o zaštiti života od začeca do prirodne smrti, ne smijemo samo propovijedati o tome. Mi to moramo živjeti. Omogućiti drugima da, gledajući nas, naše ostvarenje i sreću, požele i sami odabrati takav način života. Požele i sami štititi život, ispovijedati vjeru. Današnjem svijetu nisu potrebni učitelji i propovjednici nego svjedoci. Ako su mu potrebni učitelji i propovjednici, potrebni su kao svjedoci.“

Nakon misnog slavlja voditelj Ureda za obitelj Ivan Nikolić zahvalio je svima prisutnima na dolasku i sudjelovanju te svima koji na bilo koji način pomogli u ostvarenju programa Dana obitelji.

Eva Marković

Riječki nadbiskup i metropolit Mate Uzinić istaknuo je kako je ovo pripremni susret za završni susret hrvatskih katoličkih obitelji 19. i 20. rujna sljedeće godine u Osijeku i Aljmašu. „Ovim susretom dajemo priliku kako bi u Crkvu mogle biti uključene osobe s invaliditetom i njihove obitelji. U trenutku ovog susreta želim iznijeti dvije molitve: prvu, da mi kao Crkva u Rijeci naučimo od vas, obitelji, pogotovo osoba s invaliditetom, biti Crkva obitelji, i sama obitelj. Druga je želja zamolba vama, drage obitelji, da od Crkve učite kako obitelj može biti Crkva, da u središtu bude Isus. Središnja je točka obiteljska molitva, okupljanje i slavlje pa stoga na sve vas zazivam Božji blagoslov“, završio je nadbiskup.

Gospa Trsatska

Poput Marije i pape Lava XIV., recimo Bogu svoj DA

Svečano i dostojanstveno Riječani su 10. svibnja proslavili blagdan čuvarice Riječke nadbiskupije i grada na Rječini, Majku Božju Trsatsku.

Za Hrvatsku franjevačku provinciju sv. Ćirila i Metoda ovo je također veliki blagdan jer su franjevci ove provincije posvećeni Gospi Trsatskoj kojoj je službeni naziv Majka Božja Trsatska od Nazaretske kućice. Tijekom dana slavljen su mise, a središnje večernje liturgijsko slavlje u Perivoju je predvodio riječki nadbiskup Mate Uzinić u zajedništvu s provincijalom fra Milanom Krištom, gvardijanom trsatskog samostana fra Krunoslavom Kocijanom i mnogobrojnim svećenicima. Na misi je pjevao združeni zbor Svetišta Majke Božje Trsatske i Svetišta Svete Mati Slobode iz Zagreba.

U propovijedi nadahnutoj blagdanom Majke Božje Trsatske i pročitanim evanđeoskim ulomkom o Božjem pozivu i Marijinom odzivu te utjelovljenju Boga u naš svijet po njenom odgovoru, Uzinić je poručio kako je riječ o jednom od središnjih trenutaka našega spasenja koji je povezan i s drugim otajstvima te iste povijesti, poput otajstva utjelovljenja i uskrsnog otajstva. I u jednom i drugom je prisutna ljubav Božja, ljubav kojom Bog tako ljubi svijet da je poslao svoga Sina da bi nas spasio. Priča o Božjoj ljubavi u tom navještaju ima svoj početak, a u događaju Uskrsa svoje dovršenje. Bog nije zaboravio ljude, nego nam preko Marijinog „DA“, preko djevojke iz Nazareta, šalje svoga Sina. Iz ove perspektive gledamo na tu djevojku kao na posebnu ženu, no ona je djevojka kao sve druge, ali ipak, na nju se spustio Gospodinov pogled i na Božju ljubav ona je odgovorila ljudskom ljubavlju te je poziv koji je dobila, postao odziv, rekao je nadbiskup.

Marija je, nastavio je Uzinić, u svojoj poniznosti prihvatila Očev poziv i nikada se nije udaljila od te Božje ljubavi. U potpunosti je pristala biti službenica većeg nauma koji je Bog imao s njom, a po njoj i sa svima nama, cijelim čovječanstvom i stvorenom stvarnošću. Marija je mogla reći „NE“, ostati u sigurnosti vlastitog života, ali je odgovorila „DA“ i to joj je promijenilo cijeli život, ali i povijest čovječanstva i

život svih ljudi. Božji poziv koji je upućen Mariji naišao je na otvoreno srce.

Nastavljajući, spomenuo je izbor novog pape Lava XIV., kao još jedan odaziv na Božji poziv. Bilo je doista dojmljivo promatrati tog čovjeka kojemu je upućen taj poziv i koji je poput Marije odgovorio pozitivno. „Divimo se Bogu koji nastavlja plan ljubavi s nama ljudima, s Crkvom, predvođenom Petrovim

„Krist nas poziva da budemo misionari, pastiri i omogućimo da se Krist začne i rodi u našem vremenu i da, kako podsjeća papa Lav XIV., mi nestanemo kako bi ostao Krist i umanjimo se kako bi on bio poznat i proslavljen.

To je pastirska zadaća da pokažemo kako nas Bog ljubi i kako ljubi druge i koliko ljubi sve ljude, osobito one koji trpe“, istaknuo je Uzinić.

nasljednicima, kao i tom čovjeku koji je u ovim teškim i složenim vremenima odgovorio Bogu sa DA. Bilo ga je dirljivo promatrati na balkonu bazilike sv. Petra, punog emocija“, kazao je Uzinić te izdvojio poruke koje je papa Lav XIV.

izrekao dan nakon izbora na misi zahvalnici s kardinalima u Sikstinskoj kapeli. Govorio je o važnosti Petrova odgovora: ‘Ti si Krist, sin Boga živoga’, koji ponajprije treba postati ‘osobni odgovor kroz vlastiti odnos s njim i to svakodnevnim obraćenjem, a nakon toga to može biti i jest odgovor Crkve, živeći zajedno s drugima i donoseći svima Radosnu vijest.

Papa Leon XIV., gledajući sebe i druge u Crkvi koji imaju autoritet, poručio je da su pozvani „Nestati kako bi ostao Krist. Umanjiti se kako bi on bio poznat i proslavljen. Dati se do kraja kako nikome ne bi nedostala prilika da njega upozna i zavoli“ jer „Papa, počevši od sv. Petra pa sve do mene, njegovog nedostojnog nasljednika, ponizni je sluga Boga i braće, ništa drugo do li to.“ Ne odzvanja li tu ono: „Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje...“, a koje je izgovorila Marija nakon susreta s Bogom i kada je pozitivno odgovorila Bogu, upitao je Uzinić.

U tom smislu potaknuo je vjernike na razmišljanje o vlastitom pozivu jer Bog sa svakim ima plan ljubavi i upućuje poziv svima da se uključimo na različite načine u Božji plan. To možemo činiti u molitvi, otvorenosti srca i svakodnevnim životnim situacijama. Papa Lav XIV. potiče nas da u Katoličkoj Crkvi budemo na pomoć u njegovoj službi, „oslonac u propovijedanju razoružavajućeg mira Krista uskrsloga i Božje ljubavi za sve“, rekao je Uzinić podsjećajući na prvi Papin govor. Pozvao nas je da kao jedinstvena Crkva gradimo mostove putem dijaloga i susreta, tražeći mir i pravednost i budemo vjerni Isusu Kristu kako bi naviještali evanđelje i bili misionari. Ovo je prilika da razmislimo o sebi jer poziv svakog kršćanina jest biti misionar i navjestitelj evanđelja.

Po završetku misnog slavlja nadbiskup je predvodio posvetnu molitvu Majci Božjoj Trsatskoj pred čudotvornom slikom Majke Milosti koja se čuva u ovom svetištu.

Svaka karizma ima istu zadaću: pomoći ljudima vjernije živjeti evanđelje

O novom pristupu Crkve u razlučivanju ukazanja i drugih nadnaravnih fenomena profesorica Veronika s. Nela Gašpar 21. svibnja govorila je okupljenima na tribini u Velikoj dvorani Nadbiskupskog ordinarijata analizirajući pritom Nove norme Dikasterija za nauk vjere, objavljene prije godinu dana.

Tribinu je organizirao Metropolitanski pastoralni institut u Rijeci, a okupljeni su imali priliku čuti i koje novosti Nove norme donose Međugorju. S. Nela Gašpar članica je Družbe sestara Božje Ljubavi i sudjelovala je u komisiji za Međugorje, a napisala je i knjigu o marijanskim ukazanjima kao proročkoj karizmi za naše vrijeme.

„Najveća novost Novih normi jest da se više ne govori o privatnim objavama i o nadnaravnim fenomenima nego o karizmama. Zadaća ovih normi nije da nešto zaustave, da pristupe negativno. Ono što je prvo jest da se priznaje da svaka karizma ima samo jednu jedinu zadaću: pomoći živjeti vjernije evanđelju sada, ovdje i u ovome vremenu.“ Objasnila je da takav pristup dokida napetosti, uklanja potrebu za razvrstavanje za ili protiv. Ne radi se više o dokazivanju nadnaravnosti nekog ukazanja već o gledanju njegovih plodova. Norme donose šest mogućih ocjena, a Međugorje je dobilo ocjenu da nema zapreke za priznavanje tog iskustva jer je u skladu s kršćanskom tradicijom, bez donošenja suda o nadnaravnosti ukazanja. „Takav fenomen ne postaje predmetom vjere.“ Ta ocjena znači da objava i iskustvo pojedinaca ili zajednice nisu sadržajno donijeli ništa novo čega nema u Isusovoj objavi, životu, nauku i poslanju, ali istovremeno ocjena ne donosi sud o autentičnosti fenomena ili osobe.

Govoreći općenito o tajni ukazanja i marijanskih svetišta, poslužila se mislima Benedikta XVI. koji je čak tri puta posjetio Fatimu oduševljen brojem vjernika koji hodočaste u svetište. Pomolio se i u Marijinoj kući u Efezu te objasnio kako možda nikad nećemo znati je li Marija zaista živjela ovdje u Efezu, ali tko god ovamo dođe, odlazi promijenjen. „Benedikt će reći da nam se Bog objavljuje tako da ga možemo prepoznati, ali nikada ne dokida svoju skrivenost. Tako čovjekova spoznaja,

pristanak i prihvaćanje objave uvijek ostaju slobodnom odlukom.“

Dodala je kako vjera i teologija uče da nije moguće zaniijekati da Bog može očitovati sebe. S druge strane stoji čovjek koji je sposoban primiti takvo očitovanje. To se u kršćanskoj tradiciji naziva karizmom. „Karizma je nečije iskustvo objave, poseban dar koji ima zadaću u određenom vremenu okupiti određenu skupinu vjernika.“

Predavačica je na kraju predavanja dala i osobni sud o Međugorju: „To je mjesto gdje se ljudi okupljaju, mole, pristupaju sakramentima, ne vidim zašto nešto poništiti. Čula sam i mnoga pozitivna iskustva tih ljudi, poticaj na promjene u životu. A nije na meni da sudim o nadnaravnosti. Meni osobno ne bi predstavljalo nikakvu promjenu da se i donese takav sud, bilo pozitivan ili negativan.“

Nadbiskup Mate Uzinić postavio je pitanje jesu li svetišta koja okupljaju velik broj vjernika odgovor Crkve na probleme suvremenog svijeta ili bi trebalo ići u drugom smjeru, izaći iz osobne duhovnosti pomažući ljudima u potrebi. S. Nela Gašpar na to je ponovila da se i svaka karizma mora gledati u svjetlu djelovanja za druge, a ne samo osobne pobožnosti. „Biblija ne poznaje poziv bez poslanja. Posvećeni život, ako nije u službi poslanja Isusa Krista za druge, nema smisla.“

U tribinu je uveo ravnatelj Metropolitanskog pastoralnog instituta Mario Gerić: „Želimo u ovim jubilejskim tribinama ostvariti poziv pape Franje kojim nas je potaknuo da čitamo, slušamo i razmišljamo o dokumentima Crkve. Slušajući i razmišljajući o onome što nam Crkva govori o različitim stvarnostima koje svakodnevno kao kršćani živimo, više postajemo, i na jedan dublji način, članovi Crkve. Večerašnja se tema tiče izvanrednih stvarnosti koje često mogu krijepti, podržati i dati jedan dobar temelj našem duhovnom životu, ali s druge strane, ako nisu pomno praćene, mogu nas uvesti i u stranputicu.“

„Najveća novost Novih normi jest da se više ne govori o privatnim objavama i o nadnaravnim fenomenima nego o karizmama. Zadaća ovih normi nije da nešto zaustave, da pristupe negativno. Ono što je prvo jest da se priznaje da svaka karizma ima samo jednu jedinu zadaću: pomoći živjeti vjernije evanđelju sada, ovdje i u ovome vremenu.“ Veronika s. Nela Gašpar objasnila je da takav pristup dokida napetosti, uklanja potrebu za razvrstavanjem za ili protiv. Ne radi se više o dokazivanju nadnaravnosti nekog ukazanja već o gledanju njegovih plodova.

Susret ministranata Riječke nadbiskupije

Zajedno prema raju

U Župi sv. Ivana Nepomuka u Vrbovskom u subotu 10. svibnja 2025. okupilo se više od 170 ministranata iz svih krajeva Riječke nadbiskupije na godišnjem susretu pod simboličnim geslom: „Zajedno prema raju“.

Na susretu koji je okupio 170 ministranata Riječke nadbiskupije sudjelovali su i brojni svećenici s voditeljem Odsjeka za pastoral ministranata Josipom Pendeom.

Dan je započeo okupljanjem ispred Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića. Nakon uvodnog programa djeca su bila raspoređena u radionice prilagođene njihovoj dobi. Budući da je 10. svibnja ujedno bio blagdan Majke Božje Trsatske, a cijeli je svibanj tradicionalno posvećen Mariji, sadržaji radionica bili su usmjereni na tu temu – s Marijom zajedno prema raju.

Susret je zaključen svečanim misom u župnoj crkvi sv. Ivana Nepomuka, kojoj je prethodila procesija u ministrantskim haljinama. Misu je predvodio riječki nadbiskup Mate Uzinić, koji je mlade na početku pitao koji im je najdosadniji dio mise. Djeca su iskreno odgovorila: „propovijed“, što nije iznenadilo Uzinića koji je rekao da je čuo isti odgovor i u drugim prilikama druženja s ministrantima. „Za nas svećenike to je nešto nad čime se trebamo zamisliti, kako propovijed učiniti zanimljivom. Isus je imao jednu jako dugu propovijed o euharistiji i nije bila dosadna, ali bila je provokativna i zato su ga mnogi napustili. On je i apostolima postavio pitanje kane li ostati, a Petar je odgovorio: ‘Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga.’“, rekao je nadbiskup.

U nastavku propovijedi naglasak je stavio na razloge zbog čega su neki „otišli“. „Mnogi su, kao i vi, bili ministranti, a onda su otišli, ne samo od mise nego od Crkve. To je pitanje koje ‘visi’ i nad vašim glavama. Koji je razlog zašto mnogi odlaze iz Crkve, zašto u Crkvi ne vide zajednicu u kojoj se osjećaju kao doma?

živimo, zato što se drugdje nudi nešto što nam više odgovara, barem u dobi u kojoj se vi sada nalazite, kad nam se život smiješi, kad nas privlače druge stvari i sve izvan Crkve čini nam se izazovnim“, kazao je Uzinić. „No“, nastavio je, „u Papinoj propovijedi imamo i jedan drugi razlog nad kojim se osobito mi svećenici trebamo zamisliti. Papa govori o tome kako onaj koji obavlja službu autoriteta u Crkvi treba ‘nestati’ kako bi Krist mogao rasti. Treba se umanjiti kako bi Krist bio poznat i proslavljen. Treba se darovati do kraja kako nikome ne bi nedostajala prilika da Krista upozna i zavoli. Evo, to je drugi razlog zbog kojega danas mnogi odlaze“, naglasio je nadbiskup.

„Pitanje nije zašto su otišli nego zašto nisu ostali. Možda nisu ostali zato što se mi, mi koji smo tu – vi ministranti, mi svećenici, redovnice – nismo dali do kraja, nismo nestali na način da u nama više nismo prisutni mi, nego je prisutan Krist, da on bude poznat i proslavljen. Danas smo pozvani ne samo s Petrom ispovjediti vjeru u Isusa nego prihvatiti Isusa i prihvatiti biti s njim, kako bi on mogao biti u nama. Ako se to dogodi, ako Krist bude onaj koji raste u nama našim ministranjem, našim slavljenjem euharistije, našim zajedništvom, onim našim da smo kršćani, onda se neće dogoditi da odlazimo drugdje jer imat ćemo sve što nam je potrebno, a osobito onda nećemo biti razlog drugima da ne ostanu.“, zaključio je Uzinić.

Poseban trenutak susreta bilo je zajedničko oblikovanje krunice od balona. Djeca su na balone upisivala svoja imena i imena onih koje žele povesti sa sobom u Nebo, a zatim je krunica puštena prema nebu.

Ta krunica nije bila samo kreativna aktivnost već i snažan simbol samoga susreta — znak zajedništva i povjerenja u Marijin zagovor na putu prema raju.

Možda nam novi papa Leon XIV. može dati odgovore“, rekao je Uzinić i kao primjer naveo dio iz propovijedi koju je Sveti Otac uputio kardinalima na misi zahvalnici nakon izbora. „Prvi je razlog što misle da će drugdje dobiti nešto bolje. Papa kaže da danas mnogi koji odlaze iz Crkve, osobito u vašoj dobi, čine to jer kršćansku vjeru smatraju apsurdnom, onom koja je za slabe i zaostale ljude. Daje se prednost sigurnostima poput tehnologije, novca, uspjeha i užitka. U takvim okolnostima nije lako navješćivati i svjedočiti evanđelje. Neki, dakle, odlaze zbog mentaliteta i vremena u kojem

SUSRET NADBISKUPA S POBJEDNICIMA VJERONAUČNE OLIMPIJADE

Riječki nadbiskup Mate Uzinić susreo se u srijedu, 21. svibnja, u Velikoj dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Rijeci s učenicima osnovnih i srednjih škola – pobjednicima županijskog/nadbiskupijskog natjecanja iz vjeronauka, koje je održano u utorak, 25. ožujka, u OŠ Srdoči na temu: „1100 godina od splitskih crkvenih sabora i početaka hrvatskoga kraljevstva (925.–2025.)“

Učenici OŠ Čavle (mentorica: vjeroučiteljica Kornelija Radošević) pobjednici su županijskog/nadbiskupijskog natjecanja učenika osnovnih škola iz vjeronauka – Vjeronaučne olimpijade. Drugo mjesto osvojili su učenici OŠ Kostrena (mentorica: Olga Šeparović Kadijević), a treće učenici KOŠ-a Josip Pavlišić (mentorica: Martina Marijanović).

U kategoriji četverogodišnjih srednjih škola prvo mjesto zauzeli su učenici Prve sušačke hrvatske gimnazije (mentorica: Ivana Kamenar Borčić), drugo su osvojili srednjoškolci Prve riječke hrvatske gimnazije (mentorica: Diana Negovetić), a treće učenici Medicinske škole u Rijeci (mentorica: Ines Turko-ović). U kategoriji trogodišnjih srednjih škola pobijedila je Elektroindustrijska i obrtnička škola u Rijeci (mentorica: Monika Starčević).

Na državnom natjecanju, koje se održalo u Solinu od 28. do 30. travnja, OŠ Čavle zauzela je 6. mjesto, a učenici Prve sušačke hrvatske gimnazije 12. mjesto.

Čestitajući na postignutim rezultatima i uloženom trudu, nadbiskup Uzinić poručio je učenicima da je važno znanje koje su usvojili primjenjivati u životu. Iako se tema

odnosi na daleku prošlost, u kojoj je Crkva tražila odgovore za nastavak svojega poslanja, potaknuo ih je da ta povijesna razdoblja ne zamagle pogled na našu vlastitu povijest. Upozorio je da ne trebamo govoriti o svojoj povijesti isključivo u superlativima jer i drugi narodi imaju svoju povijest, te naglasio važnost realnog pristupa i poštovanja prema drugima.

U drugom dijelu susreta, nadbiskup je potaknuo okupljene učenike i njihove mentore na razgovor u duhu sinodalnosti i međusobnog slušanja, što su mladi rado prihvatili, postavivši mu brojna pitanja na koja je on spremno i s radošću odgovarao. Prigodne riječi uputila je i predstojnica Katehetskog ureda Riječke nadbiskupije Ksenija Rukavina Kovačević, koja je sudionicima natjecanja uručila priznanja i zahvalnice.

Vjeroučitelji Riječke nadbiskupije hodočastili Gospi Trsatskoj

SVI SU LJUDI POZVANI UČI U ZAJEDNIŠTVO SPASENJA ZAPOČETO U KRISTU

Školski vjeroučitelji Riječke nadbiskupije 25. svibnja okupili su se u Svetišu Majke Božje Trsatske na godišnjem zahvalnom hodočašću kako bi izrekli hvalu za sve milosti koje su primili u ovoj školskoj i pastoralnoj godini, ali i kako bi, kao hodočasnici nade, u Jubilejskoj godini zahvalili Gospodinu i Gospi Trsatskoj za 100 godina otkako je Rijeka postala biskupijsko sjedište.

Na početku prigodnog programa, koji je najavila i vodila vjeroučiteljica Maja Barbarić, sve je nazočne pozdravio domaćin svetišta gvardijan fra Krunoslav Kocijan, koji je zahvalio vjeroučiteljima na njihovu radu u školi i pastoralnoj pomoći svećenicima u župama. Voditeljica programa posebno je pozdravila riječkog nadbiskupa Matu Uzinića i predstojnicu Katehetskog ureda Kseniju Rukavina Kovačević. Za glazbeni dio programa bio je zadužen bend vjeroučitelja pod vodstvom Emanuela Crnjca, koji su prigodni program premijerno otvorili izvedbom nove himne sv. Vidu „Kakav dar“. Bend vjeroučitelja glazbeno je uveličao i euharistijsko slavlje.

Prigodni program temeljio se na retrospektivi poruka četvorice duhovnih pastira riječke Crkve, riječko-senjskih nadbiskupa Josipa Pavlišića i Antuna Tamaruta te riječkih nadbiskupa Ivana Devčića i Mate Uzinića. Središnje poruke interpretativno je čitao ravnatelj Gimnazije Eugena Kumičića iz Opatije Boris Barbarić. Središnje poruke bile su uklopljene u pobožnost sv. krunice čija su otajstva bila popraćena glazbom i zahvalnom molitvom za 100 godina ove mjesne Crkve. Pobožnost sv. krunice završila je zajedničkom molitvom čiji je sadržaj preuzet iz homilije riječkog nadbiskupa Mate Uzinića.

Nakon prigodnog programa uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio nadbiskup. „Bilo je lijepo slušati ono što

smo mi, vaši pastiri, vama govorili. To je način na koji Duh Sveti nastavlja djelovati u Crkvi, tumačeći ono što nam Isus govori. Vi to prenosite drugima kojima ste poslani.“

Osvrnuvši se na liturgijska čitanja, vjeroučiteljima je istaknuo svijest da je Crkva 'katolička', sveopća, univerzalna. To je važno i u kontekstu promišljanja o partikularnom jubileju, koji je uklopljen u onih 2025 godina od Kristova utjelovljenja. Katolička narav Crkve nije tek njezino administrativno ili geografsko obilježje već dar i zadatak koji nam je Duh Sveti povjerio na samom početku našega poslanja.

„Duh Sveti jest onaj koji Crkvu u svim vremenima treba na to poticati. On nas potiče na to da 'širimo prostor svoga šatora', poručio je nadbiskup te naglasio da su svi ljudi pozvani ući u zajedništvo spasenja koje je započeto u Isusu Kristu.

„Naša je zadaća držati vrata otvorenima, ali i izlaziti, kako bismo došli do svih. Katolička narav Crkve treba biti ne samo istina koju ispovijedamo nego poziv i poticaj. Što to znači? To je poziv da rušimo zidove koji nas dijele, a poticaj da ondje gdje živimo i radimo, gradimo mostove, počevši od naših učenika i kolega na poslu. Oni moraju osjetiti da su pozvani postati dionicima Božjeg spasenja. To su vrata koja je, kako kaže pokojni papa Benedikt XVI., Krist otvorio. Ona nastavljaju biti otvorena“, poručio je nadbiskup Uzinić.

Krštenje krvlju (I. dio)

Osoba koja umre mučeničkom smrću iz vjere u Krista, iako nije krštena vodom, prima milost opravdanja i spasenja, jer krv je njezina vjera.

Piše: Goran Žan
Lebović Casalonga

Mučeništvo sv. Emerencijane, djevice i mučenice, Guercino (1654.)

U ovom broju govorimo o krštenju krvlju nastavljajući se na govor o sakramentima željom.

KRŠTENJE KRVLJU

Krštenje krvlju (*baptismus sanguinis*) u katoličkoj teologiji označava mučeništvo osobe koja nije primila sakramentalno krštenje, ali umire svjesno i slobodno za Krista te se smatra potpuno sjedinjena s Kristom i spašena – iako nije krštena vodom. Ovo su učenje zastupali crkveni oci, skolastici, i ono je službeno potvrđeno u Katekizmu Katoličke Crkve br. 1258: *Oduvijek je Crkva čvrsto uvjerena da su svi koji su podnijeli smrt radi vjere, premda nisu primili krštenje, kršteni svojom smrću za Krista i s njime. Krst krvlju, kao i želja za krštenjem, donose plod krštenja, a da po sebi nisu sakrament.* Slavljem nevine djevice, koju je Herod ubio radi Krista ili tzv. Svetih mladenaca, Crkva u misalu moli: *Gospodine, Bože naš, nevina su dječica za te svjedočila, ne riječima nego krvlju. Daj da i mi vjeru, koju ustima priznajemo, životom potvrđujemo.* Stoga, čak i liturgija traži zagovor onih koji su podnijeli mučeništvo zbog Krista, a nisu imali priliku biti kršteni vodom! Osoba koja umre mučeničkom smrću iz vjere u Krista, iako nije krštena vodom, prima milost opravdanja i spasenja, jer krv je njezina vjera.

CRKVENI OCI O KRŠTENJU KRVLJU

Iznijet ćemo neke primjere crkvenih otaca koji su se dotaknuli ove teme. Sv. Ciprijan Kartaški († 258.) govori o mučenicima koji su ubijeni za Krista bez krštenja: (*Katekumeni koji podnesu mučeništvo*) nisu lišeni sakramenta krštenja. Naprotiv, oni su kršteni najslavnijim i najvećim krštenjem – krštenjem krvlju, o kojem je Gospodin rekao da ima još jedno krštenje kojim treba biti kršten (Luka 12,50). (Pisma 72(73):22 – oko 253. g.)

Kasnije se na to nastavljaju i sv. Ivan Zlatousti govoreći u svome *Panegiriku o sv. Lucijanu*, pogl. 2 (oko 387. g.): *Ne čudi se što mučeništvo nazivam krštenjem, jer i ovdje Duh Sveti silazi s velikom žurbom, i dolazi do oprostjenja grijeha i divnoga, čudesnog očišćenja duše. I kao što se oni koji se krste peru u vodi, tako se i oni koji trpe mučeništvo peru u vlastitoj krvi.*

Isto to potvrđuje sv. Grgur Nazijanski, u svojoj *Oratio in sancta lumina*, 39:17, iz 381. godine: (*Osim krštenja povezanih s Mojsijem, Ivanom i Isusom*) poznajem i četvrto krštenje – ono mučeništvom i krvlju – kojim je i sam Krist bio kršten. Ovo je

krštenje uzvišenije od svih ostalih, jer ga kasniji grijesi ne mogu onečistiti.

Zatim sv. Augustin († 430.) uči u *Državi Božjoj*: Onima koji, iako nisu primili pranje preporođenja, umru zbog ispovijedanja Krista – to im koristi jednako za oprostjenje grijeha kao da su bili oprani u svetom krsnom zdencu. Jer onaj koji je rekao: *'Ako se tko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božje'* (Iv 3,5), učinio je za njih iznimku u onoj drugoj, ništa manje općenitoj izjavi: *'Tko mene prizna pred ljudima, i ja ću njega priznati pred svojim Ocem, koji je na nebesima'* (Mt 10,32). (*O državi Božjoj*, XIII, 7 – oko 419.)

Vrijedno je također spomenuti i ono što kaže sv. Fulgencije Ruspjski u svome djelu *Regula fidei* (Pravilo vjere), br. 43 (oko 524. g.): *Od onoga časa kad je naš Spasitelj rekao: 'Ako se tko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo nebesko' (Iv 3,5), nitko ne može bez sakramenta krštenja ući u kraljevstvo nebesko i zadobiti vječni život – osim onih koji, u Katoličkoj Crkvi, bez krštenja, proliju svoju krv za Krista.*

SVETA EMERENCIJANA, RIMSKA DJEVICA I MUČENICA – PRIMJER KRŠTENJA KRVLJU

Kao što vidimo, krštenje krvlju nije čarobno. Vidjeli smo da osoba mora slobodno prihvatiti Krista i umrijeti iz vjere. Sveta Emerencijana († 304.) upravo je primjer toga. Ona je bila mlada djevica i mučenica iz Rima, najbolja prijateljica svete Agneze. Prema predaji, bila je katekumenka koja je, nekoliko dana nakon Agnezina mučeništva, molila na njezinu grobu. Tada su je poganski vojnici zatekli i kamenovali do smrti zbog njezine vjere u Krista. Njezina smrt smatrana je krštenjem krvlju jer nije imala priliku primiti sakramentalno krštenje vodom, ali svojim je mučeništvom postigla isto duhovno čišćenje i spasenje kao da je primila krštenje. Sveta Emerencijana danas se slavi 23. siječnja, a njezine relikvije počivaju u rimskoj bazilici svete Agneze. Na umjetničkim prikazima često je prikazana s kamenjem i ljljanima, simbolima njezine mučeničke smrti i čistoće. Dakle, tko umre za Krista, iako nije bio kršten vodom, spašen je – jer njegova krv svjedoči vjeru i sjedinjenje s Raspetim.

U sljedećem broju vidjet ćemo što su učili skolastici na čelu s anđeoskim naučiteljem sv. Tomom Akvinskim o krštenju krvlju...

POVIJESNI PREGLED OD RIJEČKE BISKUPIJE DO RIJEČKE NADBISKUPIJE

Apostolska administratura grada Rijeke i predgrađa 1920. – 1925.
Celso Costantini, upravitelj 1920. – 1922.; Isidoro Sain (Šajin) O.S.B., upravitelj (1922. – 1925.)

Riječka biskupija osnovana je bulom pape Pija XI. *Supremum pastorale munus* od 25. travnja 1925. Riječkoj biskupiji pripalo je šesnaest župa koje su se nalazile na teritoriju tadašnje Kvarnerske provincije (dijelova Republike Hrvatske i Republike Slovenije). Dotadašnjoj Apostolskoj administraturi Rijeke i predgrađa, koja se prostirala nad šest župa, pribrojeno ih je još deset (7 župa iz Tršćansko-koparske i 3 župe iz Ljubljanske biskupije). Osnutkom biskupije na stupanj katedrale uzdignuta je crkva sv. Vida, koja je tada redovito koristila i naslov svetog Modesta.

Isidoro Sain, apostolski administrator Riječke biskupije 1925.; prvi riječki biskup (1926. – 1932.)

Antonio Santin, drugi riječki biskup (1933. – 1938.)

Ugo Camozzo, treći riječki biskup (1938. – 1947.)

Karel Jamnik, apostolski administrator Riječke biskupije (1947. – 1949.)
Krčki biskup **Josip Srebrnić**, upravitelj Riječke biskupije (1949. – 1951.), predaje upravu slovenskoga dijela Riječke biskupije ljubljanskome biskupu Antonu Vovku 3. kolovoza 1951., a hrvatskoga dijela Riječke biskupije Viktoru Buriću 20. siječnja 1952.

Viktor Burić, upravitelj hrvatskog dijela Riječke biskupije (1951. – 1969.)

Papa Pavao VI. bulom *Coetu instante* od **27. srpnja 1969. odredio je uspostavu Riječko-senjske nadbiskupije i metropolije** sa sjedištem u Rijeci. Nova Riječko-senjska nadbiskupija nastala je spajanjem hrvatskoga dijela Riječke biskupije sa Senjsko-modruškom tako da je Senjska jednako-pravno spojena s Riječkom, a Modruška je prestala postojati. Dotadašnji senjsko-modruški biskup Viktor Burić imenovan je prvim riječko-senjskim nadbiskupom i metropolitom, a Josip Pavlišić njegovim koadjutorom i titularnim nadbiskupom Pićna. Provedba bule, odnosno službeni početak života nove nadbiskupije ostvaren je u svibnju 1970. godine. Ustoličenje novoga nadbiskupa metropolita zbilo se 9. svibnja 1970. u prvostolnoj crkvi sv. Vida, a službena provedba bule osnutka nadbiskupije i metropolije sutradan, 10. svibnja 1970. na Trsatu.

Viktor Burić, prvi Riječko-senjski nadbiskup metropolit (1969. – 1974.)

Josip Pavlišić, riječko-senjski nadbiskup i metropolit (1974. – 1990.)

Antun Tamarut, riječko-senjski nadbiskup i metropolit (1990. – 2000.)

Apostolskom konstitucijom *Ad Christifidelium spirituali* od 25. svibnja 2000. papa Ivan Pavao II. odvojio je dio teritorija Riječko-senjske nadbiskupije i uspostavio s jedne strane Gospičko-senjsku biskupiju, a s druge **Riječku nadbiskupiju**.

Ivan Devčić, riječki nadbiskup i metropolit (2000. – 2022.)

Mate Uzinić, riječki nadbiskup koadjutor 2020., riječki nadbiskup i metropolit od 2022.

Istočni dio Riječke nadbiskupije – dekanati Trsat, Bakar, Crikvenica i Delnice – pripadao je **Senjsko-modruškoj ili Krbavskoj biskupiji (odnosno Krbavskoj tj. Modruškoj prije pravnog sjedinjena dviju biskupija)**. Krbavska biskupija sa sjedištem u Udbini nastala je koncem 12. stoljeća. Prodiranjem otomanske vlasti biskup 1463. odlazi u Modruš, odatle ime Modruške biskupije, a potom u Novi Vinodolski 1493. Od prve polovice 17. st. ne imenuje se više krbavski ili modruški biskup već je senjskom biskupu dana i ta biskupija, koja je pravno sjedinjena. Godine 1969. područje Modruške biskupije pripojeno je Riječkoj nadbiskupiji.

Što poželjeti Crkvi u Rijeci prigodom proslave 100. obljetnice

Proslavom nebeskog zaštitnika svetog Vida, Riječka nadbiskupija proslavit će i 100 godina od uspostave biskupijskog sjedišta u Rijeci. Jubilej koji svjedoči o stoljetnom pologu katoličke vjere u ovom gradu i na ovom višenacionalnom prostoru koji je promijenio brojne civilne uprave, snažan je motiv za pogled prema boljoj budućnosti.

Za ovu priliku u ovome broju Zvona objavit ćemo razmišljanja o svjedočenju vjere i vjerskom identitetu osoba raznih profila kako bi pokazali bogatstvo razlika u ostvarenju kršćanskog poziva.

Naši prigodni kolumnisti, Mihaela Matešić, Bruno Lončarić, Daria Ljevar, Filip Polegubić, Dunja Osojnak Marinović i Marijan Padavić, promišljaju koje su specifičnosti biti kršćanin na ovom području, kako objasniti drugima zašto su kršćani, kako zamišljaju Crkvu u budućnosti te što mogu naučiti iz prošlosti Rijeke i što poželjeti Crkvi u Rijeci prigodom proslave 100 godina uspostave biskupije.

BOG JE LJUBAV KOJA TE TJERA NA RAZUMIJEVANJE I OPROST

Kršćanska ljubav žari. Toliko žari da ti daje sposobnost grijati i neprijatelja.

Piše: Dunja
Osojnak Marinović

Vjera po-punjava onaj uznemirujući osjećaj u čovjeku da mu nešto nedostaje u životu, a ne zna što. Daje smisao kad smisao ne možemo naći ograničenim resursima našeg uma. Grije dušu kad je oko nas hladnoća ljudskosti. Daje nadu u trenucima kad osjećaš kako se prelamaš od boli života. Daje mir u najkaotičnijim životnim trenucima.

Kad imaš vjeru, shvatiš da ljubav nije osjećaj. Ljubav postaje nešto što je teško riječima objasniti onima koji se nisu dali prepustiti Božjoj intervenciji u njihov život. Ljubav u vjeri postaje toliko velika da prožima čitavo tvoje biće do te mjere da imaš osjećaj kao da će ti se duša rasprsnuti od punine i topline. Kršćanska ljubav žari. Toliko žari da ti daje sposobnost grijati i neprijatelja. Ljubav tolike siline tjera te na razumijevanje i oprost, sebi i svima koji ti u život dođu. To je ljubav koja te tjera na koljena pred veličinom Božje milosti zbog dara svakog udara koji ti je Bog poklonio.

Kršćanka sam jer iz vlastitog iskustva znam koja je to bol i praznina – život bez Boga. Mjesto i vrijeme u kojem živimo za mene je idealno vrijeme za biti kršćanin, jer to je jedino mjesto i vrijeme u kojem imam priliku pokazati Bogu koliko ga ljubim. Osjećam ogromnu zahvalnost što svaki dan imam prilike biti na svetoj misi. Mnogi kršćani u svijetu nemira i ratova nemaju ni zmo tih mogućnosti.

Budućnost je Crkve već sutra. Već za sutra zamišljam kako će svi kršćani imati priliku živjeti slobodu koju i mi imamo na ovim prostorima. Bez obzira što se to čini nelogična želja za sutra, mi znamo kako ljudska logika nije i Božja logika. Treba čvrsto vjerovati, a Bogu je sve moguće.

Svojoj Riječkoj biskupiji povodom njenih prvih 100 godina želim da nastavi djelovati u smjeru pronalaženja Isusa Krista u očima onih najpotrebitijih.

BOG NE KORI I NE PAMETUJE NAŠIM LJUDSKIM JEZIKOM

Zamišljam Crkvu koja poštuje i voli svoje temelje, ali nije uzidana i zarobljena u njih. Zamišljam Crkvu koja nije samo sjetno ili ogorčeno sabiralište spomen-ploča nekih prošlih vremena. Zamišljam živu Crkvu koja se uvijek gradi i nadograđuje, u visine, prema Bogu.

Piše: Marijan Padavić

Kada bih morao nekome objasniti zašto sam kršćanin, vjerojatno bi moj prvi odgovor bio – kršćanin sam zato jer je biti kršćaninom, u Hrvatskoj, pa tako i u našoj Riječkoj nadbiskupiji – dio nasljeđa i identiteta. Ruku na srce, nisam baš siguran koliko bi i mene i mog zamišljenog sugovornika taj odgovor razgalio i oduševio, ali smatram da je nasljeđe kršćanskog identiteta, dobiveno uglavnom u najmlađoj dobi – nešto što možemo nazvati dobrim temeljem i zalogom za život čovjeka.

Možda bi individualniji pristup bio: „Zašto sam odlučio svoj život živjeti i proživjeti kao kršćanin?“ Odlučio sam živjeti život kao kršćanin jer želim biti blizu Bogu. I kada osjećam da je daleko, tražim ga.

Mi ljudi stvorenja smo duha, uvijek smo u nemirnoj potrazi; potrazi za ljubavlju, ljepotom, srećom, vječnim. Tako i ja. Promatram stvoreni svijet oko sebe. I u apsolutno svemu stvorenom ogleda se Bog. Isti onaj nepojmljivi Bog koji je svoga Sina podario ovome svijetu, Sina, a našega brata, u koga se nedostojni i slabi zagledamo, a koji nas ljubi, prihvaća i uči. Sina, čije riječi slušamo, a primjer preskromno nasljedujemo. Posmule nas pridržuje – ne kori i ne pametuje našim ljudskim jezikom.

Nije lako odgovarati na takva pitanja; previše smo zadani, ograničeni i uokvireni. I to je jedan od razloga zašto vjerujem i zašto sam kršćanin; mi ljudi sve mjerimo, a Božja je ljubav nemjerljiva. I to je utješno, daje nadu i umanjuje moj ljudski strah.

Na kraju, da se vratim početku svoje misli – kršćanin sam i zato jer su moju vjeru uobličili i utvrdili moji bližnji, roditelji, moja prabaka, moje časne sestre, pokojni župnici, koji su u samom tkivu moga bića.

Vjerujem da su na ovim geografskim prostorima Riječke nadbiskupije upravo ti mali ljudi – bake, majke, časne sestre, mjesni župnici – usprkos svim životnim nedaćama i kompliciranim burama prošlosti, sačuvali i oblikovali našu mjesnu Crkvu suživotom, skromnošću, nenametljivošću, pobožnošću, djetinjom i ponosnom ljubavlju.

Kako zamišljam Crkvu budućnosti? Moje zamišljanje istovjetno je i sa željama koje upućujem svojoj Crkvi – Crkvi Riječke nadbiskupije.

Zamišljam Crkvu koja poštuje i voli svoje temelje, ali nije uzidana i zarobljena u njih. Zamišljam Crkvu koja nije samo sjetno ili ogorčeno sabiralište spomen-ploča nekih prošlih vremena. Zamišljam živu Crkvu koja se uvijek gradi i nadograđuje, u visine, prema Bogu.

Pokojni je papa Franjo sanjao Crkvu za sve, Crkvu koja izlazi na periferije. Možda je u našem mikrokozmosu dovoljno da izađemo u svoju ulicu i osvrnemo se oko sebe, nasmijemo se i pozdravimo susjeda kojeg ne poznajemo, dijete, starca, stranca: „Mir tebi!“

Riječkoj Crkvi želim da na svom putu ne zaboravi kako u vječnost dolazimo iz jedine sadašnjosti koju nam je Bog dao – preko ljubavi za bližnjega. Živimo tu sadašnjost u bratstvu, brizi, ljubavi, praštanju i prihvaćanju.

Vjerujem da će se Bog, Stvoritelj i dobri Otac, Brat, Prijatelj i Pastir, pobrinuti za sve ostalo. Na našem putu neka nas sve prati zagovor Majke Božje Žalosne.

KRŠĆANSTVO DAJE ODGOVOR NA VJEČNA PITANJA ČOVJEČANSTVA

Ako od Boga učimo kako ljubiti, tada više i nije teško ljubiti svoje bližnje.

Piše:
Mihaela Matešić

Rođena sam u kršćanskoj obitelji i mogu reći da kršćanstvo nisam izabrala, nego sam s njime odrasla. Iz današnje perspektive, čak i da ga nisam upoznala u obitelji, sigurna sam da bih ga kad-tad u životu poželjela kao svoj pogled na svijet i odlučila se da ću slijediti njegova uvjerenja jer ono, prema mojem mišljenju, pruža čovjeku ispunjenje i čini ga, ako se trudi živjeti kršćanski, vrijednim članom društvene zajednice. Kršćanstvo međutim daje čovjeku i mnogo više od tih dvaju „praktičnih“ aspekata, koji se svode na pozitivan osjećaj mira i ispunjenja za sebe te korisnosti za zajednicu.

Radi se o tome da kršćanstvo zapravo daje odgovor na vrlo ozbiljna pitanja koja zanimaju čovječanstvo od njegovih početaka. Osvrnut ću se za ovu priliku na dva takva pitanja: prvo je pitanje prolaznosti života, a drugo se odnosi na neminovnost različitih trpljenja koja nam život donosi. Na jedno i drugo – pokazalo se to u mojem životu – samo Bog ima odgovor.

Bez Boga život je doista i prolazan i besmislen jer jedini je on pobijedio smrt. On nas jedini može i želi nas spasiti od te prolaznosti, ako mi to hoćemo, tj. ako u svojoj slobodi prihvatimo ljubav koju nam je on sam pružio s križa na kojem je otkupio sve ono što nas poput utega vuče prema prolaznosti i besmislu.

Što se pak trpljenja tiče, što god činili, ne možemo se u životu osloboditi situacija u kojima smo izloženi trpljenju. I ponovo, Bog je svojim primjerom pokazao da trpljenje ima smisla, pa svaki pogled na njegov križ budi u čovjeku nadu da i naša trpljenja imaju smisla. Štoviše, dao nam je i to da svoja trpljenja možemo prikazati kao žrtvu za neko dobro. I tada trpljenje više nije besmisleno, nego se ono preobražava od uzaludne muke koju mrzimo u plemenitu žrtvu koju možemo i zavoljeti jer tada shvaćamo da je ona za nas prilika da rastemo, da možda učinimo i nešto dobro za druge, a svakako i da bolje razumijemo trajni kršćanski poziv na ljubav prema Bogu i ljudima. Ako od Boga učimo kako ljubiti, tada više i nije teško ljubiti svoje bližnje.

TKO BIH BIO DA NISAM KRŠĆANIN?

Mislim da Crkva budućnosti treba biti u stalnom i neprestanom povratku na izvore, Crkva Duha i duboke (zdrave) duhovnosti, Crkva zajedništva, Crkva majka (ne maćeha), Crkva otvorena svakom čovjeku, Crkva koja tješi, služi i uči (svojim primjerom prvenstveno).

Piše:
Filip Polegubić

Zašto sam kršćanin? Možda bi bilo bolje pitati se: Tko bih bio da nisam kršćanin? U svakom slučaju, ako je vjera dar, a to vjerujemo, onda je moj prvi odgovor zahvalnost Gospodinu na tom daru i pozivu. Zašto sam se odazvao na taj poziv? Ovdje je zahvala mojoj obitelji, kao i Majci Božjoj Trsatskoj, čijem zagovoru dugujem svoj život. Ne mogu ne zahvaliti i ključnim sudionicima u oblikovanju moje duhovnosti, osobito u formativnim godinama, a to su trsatski franjevci i uključenost u bratstvo Franjevačke mladeži na Trsatu za vrijeme srednje škole, studiranja i nekoliko godina kasnije u kategoriji radničke mladeži. Sve u svemu, kršćanin sam jer vjerujem da je punina života, smisla i, na koncu, čitave egzistencije u liku i poruci Isusa Krista koji me oblikovao ne samo kao kršćanina i vjernika već, nadam se, i kao čovjeka.

Što znači biti kršćanin? Ili, još preciznije, što znači biti katolik? Koliko god pitanja pozivaju na isti temeljni odgovor, opet su u svojoj realnosti drugačija. Naime, kada se spominje „ovo geografsko područje“, pada mi napamet više cjelina: Rijeka, biskupija, Hrvatska, Europa, Zapad, iako bih vrlo rado proširio granice u duhu Fratelli tutti na sveopću Crkvu, ali zadržat ću se na pitanju. Poziv kršćana uvijek je isti: Živi evanđelje! Ljubi! Vjeruj! Idi pa i ti čini tako! Opet, izazovi geografije, povijesti, kulture i civilizacije tjeraju nas i uče da, sukladno znakovima vremena, odgovaramo načinima života, a da on bude kršćanski. Stoga, promišljajući o specifičnostima riječke Crkve, sažeo bih njezine karakteristike: Crkva obitelji po uzoru na Trsat – Hrvatski Nazaret, Crkva dijaloga, kulture i akademije, Crkva pomoraca, Crkva svih onih koji traže luku (a sidro je znak i riječke Crkve), Crkva solidarnosti – onih ruku koje nesebično grle i razumiju, a istovremeno uče (po mogućnosti bez protokola, figa u džepu ili reflektora).

Budućnost Crkve, nasreću, ovisi prvenstveno o Gospodinu, a onda, ipak na manju sreću, o nama ljudima kako laicima tako i pastirima. Mislim da Crkva budućnosti treba biti u stalnom i neprestanom povratku na izvore, Crkva Duha i duboke (zdrave) duhovnosti, Crkva zajedništva, Crkva majka (ne maćeha), Crkva otvorena svakom čovjeku, Crkva koja tješi, služi i uči (svojim primjerom prvenstveno). To bi bila ujedno i moja rođendanska poruka u znaku ove stote obljetnice svima nama, jer mi smo Crkva.

ŽIVOT RIJEČKE CRKVE MOJE JE TRAJNO NADAHNUĆE

Dugogodišnjom suradnjom mogao sam upoznati njihov rad i postignuća ne samo na području pastorala, karitasa, objave publicističkih i stručnih izdanja, isticanja baštinskih i ekumenskih vrijednosti, već i rad na povezivanju sa širom društvenom zajednicom.

Piše: Bruno Lončarić

Otvoreni i zanimljivi susreti, razgovori, tribine i pozivi na suradnju u organizaciji članova Ordinarijata Riječke nadbiskupije, profesora riječke Teologije, trsatskih franjevača, dominikanaca sv. Jeronima, kapucina sa Žabice, salezijanaca s Podmurvica, časnih sestara Presvetog Srca Isusova, milosrdnica iz Kresnikove... snažno su obilježili moje duhovno i kršćansko sazrijevanje.

Dugogodišnjom suradnjom mogao sam upoznati njihov rad i postignuća ne samo na području pastorala, karitasa, objave publicističkih i stručnih izdanja, isticanja baštinskih i ekumenskih vrijednosti, već i rad na povezivanju sa širom društvenom zajednicom i njihov velik humani doprinos u vrijeme Domovinskoga rata.

Sve to pratila je i njihova nesebična podrška u ostvarenju mojih i zajedničkih zamisli i projekata. Podrška Ivana Devčića, Mile Bogovića, Emanuela Hoška, Serafina Sabola, Marijana Jurčevića, Franje Velčića, Emila Svažića, Ivolava Linića, Nikice Uravića, Nikole Imbrišaka, Josipa Šimca, Miljenka Vidasu, Sanjina Francetića, Josipa Bandere, Dobroslave Mlakić, Regine Kristanić, Danijele Orbanić, Suzane Samardžić, Veronike Popić, Nele Gašpar, Branka Benčića... sve to moje je trajno nadahnuće i razlog preispitivanja i propitivanja koliko ja doprinosim zajednici i što još mogu bolje i više učiniti.

Ovo je vrijeme u kojem slušam poruke i komentare Mate Uzinića. Trebaju nam! Vjerujem da je dobro što zaokupljaju toliko pozornosti. S interesom pratim nastupe i tekstove Brune Velčić i Marka Medveda. Jasni su, odmjereni i edukativni, navode me na nova čitanja religijske literature. Za ovo potonje koriste mi i nova izdanja našega riječkog *Ex librisa*.

Veseli me proširenje suradnje s Riječkim sveučilištem. Ne zaboravimo na iznimnost Isusovačke baštine i Izložbu glagoljice u Sveučilišnoj biblioteci. Vjerujem da postoji mnogo sadržaja za dobro povezivanje nadbiskupije u kulturnim i socijalnom djelatnostima s općinama, gradovima i županijom.

Odan baštinskom nasljeđu, obilazeći za pripremu priloga i publikacija cijelo područje, pamtim vrijedne knjige, molitvenike po župama i razasuto zlato i srebro nadbiskupije. Vrijedilo bi ga skupiti i pokazati u svojoj ljepoti. Često mislim i na neumorne voditelje i pjevače naših crkvenih zborova, na taj glasni, samozatajni, a ukupno uzevši najveći zbor naše nadbiskupije i županije. Na našu tradiciju crkvenog pjevanja. Na naša velika i mala marijanska svetišta od Trsata do Mrkoplja, od Sve-te Gore do Krasna pa dolje do MB Goričke i gore do MB Oštarijske, do Krivog Puta i Crikvenice... i mnogo još mjesta. To su naše stoljetne blagodatne i otkupiteljske staze Camina.

I onda, u toj odanosti našoj nadbiskupiji i nadahnut nasljeđem koje nosim, često pri susretu s mladim svećenicima osjetim izostanak poticajne, prave *besede*, pogleda, geste... Strepim od tog iskustva. Nedostaju mi oni privlačni i argumentirani nazivi tribina, stručne i razumljive teme i potom dobre rasprave. Nedostaju mi dojmive propovijedi nakon kojih smo se družili i osnaženi vraćali s misnih slavlja. U svemu što vidimo, proživljavamo i osjećamo treba nam Crkva kao moralno i duhovno uporište s učiteljima širokih vidika i za primjer svima.

To nam je svima briga i zadatak.

NE MOŽEŠ BITI KRŠĆANIN SAMO ZATO ŠTO SI TAKO ODGOJEN

U Rijeci gluma ne prolazi, što je s jedne strane svakidašnji izazov i poziv, a s druge olakšanje jer ne moraš se posebno truditi istaknuti u masi, dovoljno je da si Božji i svoj.

Piše: Daria Ljevar

Ako bih jednom rečenicom trebala opisati zašto sam kršćanka, to bi bila: „Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas“ (Iv 15, 16). Ovaj Isusov izbor u mom životu počeo je cvjetati prije devet godina u okolici Rijeke i uvjerena sam kako ni jedan kršćanin ne može reći da nije dobio priliku ili da je život tako loš da se od njega ne može načiniti Božji biser.

Kršćanstvo je za mene nepresušan izvor novih prilika. Moj život u velikoj mjeri ovisi o drugim ljudima i dok sam odrastala, učili su me da je cilj ne ovisiti o drugima. Kršćanstvo mi je pokazalo da je svaki čovjek biće zajednice kojemu su potrebni drugi kako bi postao samostalan i odgovoran član društva.

U jednom trenutku života potrebno je izabrati onaj Isusov odabir, prihvatiti ga. Čini mi se da to u Rijeci nije uvijek lako činiti. Ovdje ne iskaču zajednice mladih baš iz svake ulice i ne možeš biti kršćanin samo zato što si tako odgojen. Također, u Rijeci ne moraš pokazati križić oko vrata da bi znali kome pripadaš. To se ovdje očituje u stavovima i postupcima i ovdje gluma ne prolazi, što je s jedne strane svakidašnji izazov i poziv, a s druge olakšanje jer ne moraš se posebno truditi istaknuti u masi, dovoljno je da si Božji i svoj.

Meni je kao mladoj djevojci, studentici i osobi s invaliditetom riječka Crkva dala mnogo dobra. Većinu ovoga što danas živim, jesam i radim, dugujem Crkvi u Rijeci i zato joj, povodom ovog okruglog rođendana, želim da ostane Crkva zbog koje bi se svatko poželio roditi ili barem jedno životno razdoblje provesti u Rijeci. Crkvu budućeg vremena zamišljam kao zajednicu koja prepoznaje sve svoje vrline i voli se unatoč svojim manama kako bi iz te svijesti, od koga dolazi, zašto je ovdje i kome se vraća, mogla biti najbolji izbor u lepezi izbora ovoga svijeta.

Proslavljena 25. obljetnica osnivanja Gospičko-senjske biskupije

Gospičko-senjska biskupija utemeljena je 2000. godine bulom pape Ivana Pavla II. "Ad Christifidelium spirituali bonum". Tom je prilikom ustanovljena i Riječka nadbiskupija te zajedno pokrivaju teritorij nekadašnje Riječko-senjske nadbiskupije.

Nastavite njegovati duhovnu baštinu svoga kraja

Uz molitvu, euharistijsko zajedništvo i bogat kulturno-duhovni program, u subotu 24. svibnja je u Gospiću svečano obilježena 25. obljetnica osnutka Gospičko-senjske biskupije. Središnje slavlje započelo je svečanom procesijom ispred gospičke katedrale Navještenja Blažene Djevice Marije, koja se uputila prema biskupijskom parku - središnjem mjestu euharistijskog slavlja, javlja portal Radio Gospića.

U procesiji su, noseći liturgijske simbole i hrvatsku trobojnicu, sudjelovali biskupi, nadbiskupi, svećenici, bogoslovi, ministranti, prvopričesnici, redovnici i redovnice, kao i predstavnici Povijesnih postrojbi s područja biskupije, u svojim svečanim odorama.

Uvodnu molitvu predvodio je gospičko-senjski biskup Marko Medo, koji je okupljene podsjetio na povijesnu važnost ove obljetnice te pozvao na zahvalnost Bogu za sve plodove koje je biskupijska zajednica u proteklih 25 godina donijela.

Misu je predvodio zagrebački nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije Dražen Kutleša, u zajedništvu s više biskupa i velikim brojem svećenika. U svojoj propovijedi nadbiskup Kutleša potaknuo je vjernike da nastave njegovati duhovnu baštinu svoga kraja, naglasivši važnost čvrste vjere, obiteljske povezanosti i ustrajnosti u dobru unatoč izazovima suvremenog vremena.

Liturgijsko pjevanje animirao je udruženi zbor Gospičko-senjske biskupije pod ravnanjem maestra Ivana Prpića Špika, koji je skladnim višeglasjem dodatno pridonio svečanosti liturgije. Uz zbor su nastupili i lokalni glazbenici te instrumentalisti.

U ozračju duhovne radosti, zajedništva i ponosa, Gospičko-senjska biskupija obilježila je svojih prvih 25 godina — s pogledom prema budućnosti i zahvalnošću u srcu.

Na misi i cjelodnevnom programu sudjelovali su i brojni vjernici iz svih krajeva biskupije, kao i hodočasnici iz drugih dijelova Hrvatske. Biskupijski park bio je ispunjen do posljednjeg mjesta, a brojni vjernici ostali su i nakon mise na zajedničkom ručku koji je organiziran za sve okupljene.

Svečanosti su nazočili i predstavnici civilnih vlasti, među kojima su bili zamjenica župana Ličko-senjske županije Jasna Orešković Brkljačić i zamjenik gradonačelnika Grada Gospića Ivica Kovačević, kao i brojni ravnatelji i djelatnici javnih i kulturnih ustanova.

Program je nakon ručka nastavljen kulturno-umjetničkim nastupima. Na pozornici su se predstavila folklorna društva iz različitih župa biskupije, izvođeci tradicijske pjesme i plesove svoga kraja. Posebno dirljiv trenutak bio je zajednički nastup djece iz župnih zborova, koja su pjesmom zahvalila na daru vjere i zajedništva.

Na ulazu u park volonteri su vjernicima dijelili prigodne sličice i krunice, kao trajni podsjetnik na ovaj značajan jubilej. Na info-pultovima moglo se preuzeti i prigodno izdanje brošure o povijesti i sadašnjosti Gospičko-senjske biskupije.

Koliko vode treba piti

Ako pijete dovoljno vode, osjećat ćete se odmornim i vedrim tijekom čitavog dana. Osim unutarnjih koristi, voda pozitivno djeluje i na vanjski izgled. Hidratizirana koža elastičnija je, svježija i manje sklona iritacijama i oštećenjima.

Priredio: Ivan Host

Ovodi ovisi cjelokupan život na zemlji. Čovjek bez hrane može izdržati više od mjesec dana, ali bez vode najviše do četiri dana. Voda čini 60 – 70 % ljudskog tijela. Tako naprimjer preko 80 % tkiva jetre čini voda, a u krvi taj je postotak, naravno, još i veći – 88 % krvi čini voda. Voda je ključna za gotovo sve tjelesne funkcije, od živaca do probave. Već ovo pokazuje da je adekvatan unos vode jedan od preduvjeta za zdrav život.

Važnost vode

Voda nam je potrebna kao sastavni dio svih stanica u organizmu. Tako omogućava uredno djelovanje svih organskih sustava. Omogućava i prijenos tvari između stanica, kao i izlučivanje štetnih tvari iz organizma. Voda znatno doprinosi regulaciji tjelesne temperature i poboljšava fizičku aktivnost. Čak i blaga dehidracija (smanjena koncentracija vode u organizmu) uzrokuje umor, pad izdržljivosti i poteškoće s regulacijom tjelesne temperature. S druge strane dobra hidratacija (zadovoljavajuća koncentracija vode u organizmu) utječe na povećanje snage – čaša vode nakon buđenja podiće krvni tlak, razbuditi vas i spremite za novi radni dan. Osim toga, čašom vode prije jela smanjujete apetit, a ujedno i ubrzavate metabolizam – osobe koje piju više vode, sagorijevaju više kalorija, što podrazumijeva brži metabolizam. Time voda pomaže kod regulacije tjelesne težine.

Voda također pomaže u razgradnji hrane, apsorpciji hranjivih tvari i sprječava opstipaciju (zatvor stolice). Nužna je za uredno djelovanje središnjeg živčanog sustava, koji je vrlo osjetljiv na razinu hidracije. Istraživanja pokazuju da i blaga dehidracija znatno slabi koncentraciju, pamćenje i raspoloženje. Ako pijete dovoljno vode, osjećat ćete se odmornim i vedrim tijekom čitavog dana.

Osim unutarnjih koristi, voda pozitivno djeluje i na vanjski izgled. Hidratizirana koža elastičnija je, svježija i manje sklona iritacijama i oštećenjima.

Osjećaj žeđi

No voda se svakodnevno gubi iz organizma, posebno disanjem, znojenjem, mokrenjem, stolicom. Zato je vodu potrebno svakodnevno nadoknađivati. Kada smo izgubili više vode nego što smo je unijeli, dolazi do dehidracije, tj. nedostatka vode u organizmu. Javlja se osjećaj žeđi, suha su usta, a koža je naborana. Mogu se javiti grčevi mišića i opstipacija. Ako dehidracija traje dulje, dolazi do pada krvnog tlaka, do vrtoglavica i glavobolja. Usporavaju se sve funkcije unutrašnjih organa

i dolazi do poremećaja krvotoka – što u krajnjem slučaju može biti i opasno. Jasno je dakle da premali unos tekućine u organizam nije dobar, no ovdje treba napomenuti da i previše vode nije dobro za organizam (hiperhidracija). Jer obje krajnosti mogu biti potencijalno opasne. Pa koliko je vode onda svakodnevno potrebno organizmu?

Kada organizmu nedostaje vode, javlja se osjećaj žeđi. No, posebno kod starijih, ovaj osjećaj slabi i često starije osobe ne piju dovoljno tekućine. Zato se ne možemo osloniti samo na osjećaj žeđi. Postoji još nekoliko načina da lakše dođete do idealne količine vode koju trebate popiti.

Najčešće se razina hidriranosti organizma procjenjuje brojem dnevnih mokrenja. Ukoliko mokrite svaka dva do četiri sata, to je znak da ste popili dovoljno vode. Osim toga, i boja mokraće pokazuje vam unosite li optimalnu količinu tekućine – ukoliko je mokraća svijetle boje, dovoljno ste hidrirani, no ukoliko je mokraća tamna ili zamućena, to je znak da nema dovoljno vode u organizmu i da morate popiti dodatnu količinu vode.

Ljeti piti više vode

Potreba za vodom varira. Postoji niz čimbenika zbog kojih je potrebna različita količina vode koju dnevno treba unijeti u organizam:

- Zemljopisni položaj, klima i doba godine – jasno da je u predjelima u kojima je klima blaga, ili pak hladnija, potreban manji unos vode, dok je u vrućim područjima potreban značajno veći unos tekućine. Sukladno tome, i potreba za vodom ljeti je daleko veća nego zimi.

- Fizička aktivnost – prilikom češćih i intenzivnijih fizičkih aktivnosti postoji veća potreba za vodom jer tijelo se znoji i ubrzano gubi tekućinu.

- Spol i građa tijela – više i teže osobe imaju potrebu za većom količinom vode, kao što imaju i potrebu za više hrane. Ujedno je to i razlog

zašto se smatra da je muškarcima dnevno potrebno barem pola litra vode više nego ženama.

Unos vode pravilno raspodijeliti

Najbolje je da vodu obavezno popijete ujutro odmah po buđenju, zatim prije svakog obroka, ali i navečer prije spavanja. Preporuča se da čašu s vodom držite pored kreveta, za slučaj da se po noći probudite žedni. Na taj način nikada nećete zanemariti žeđ. Posebno treba voditi računa o tome da je tijekom cijelog dana unos vode raspoređen u pravilnim razmacima. Tako organizam neće stalno prelaziti iz stanja dobre hidriranosti u dehidriranost i obrnuto.

Uz pridržavanje navedenih pravila, svakako treba znati da je i pažljivo „oslušivanje” svoga tijela od ključna značaja. Tijelo će nam jako dobro signalizirati kada trebamo popiti više vode.

Dnevni unos vode potpuno je individualna stvar koja se određuje prema navedenim parametrima. Općenito je pravilo da žene trebaju unijeti oko 2 litre, a muškarci oko 2,5 litre vode/tekućine na dan. Obratite pozornost da se ovo odnosi na cjelokupni dnevni unos tekućine. Dakle, u navedenu količinu dnevnog unosa tekućine ulaze i mliječni proizvodi, juhe, voće i povrće i bilo koje druge namirnice.

MOTRITELJSKA PRIČA

Znate li tko su motritelji? Ne, nisu to oni vaši radoznali susjedi...

Piše: Karmen Delač-Petković

Motritelj ili motrilac je osoba koja ima dužnost da motri, odnosno osoba kojoj je motrenje posao. Ja to, slučajno, znam jer sam odrasla u motriteljskoj obitelji. Naime, moja baka Marija (Marica) Delač bila je dugogodišnja motriteljica pri kišomjernoj postaji Brod Moravice u Gorskom kotaru. Drugim riječima, bila je vanjska suradnica Državnog hidrometeorološkog zavoda.

Meteoroloških postaja ima raznoraznih, specijaliziranih za različite namjene odnosno svrhe mjerenja. Postaje razlikuju se prema smještaju, broju elemenata koji se mjere i prema učestalosti motrenja. Sinoptičke su postaje složene, s velikim brojem specijalnih instrumenata, a opslužuje ih školovani meteorolog, dok su klimatološke odnosno kišomjerne postaje mnogo jednostavnije i pri njima rade motritelji koji nisu meteorolozi već ljudi različitih zanimanja, poput moje bake.

Kako je baka postala motriteljicom? U Gornjim Kutima, blizu Brod Moravica, gdje smo živjeli, već je ranije, 1946. godine, ustrojena klimatološka postaja koju je vodila obitelj Kavran, poznata po obiteljskom nadimku Rohovi. Oni su na svom vrtu imali stup s kišomjerom i tu su obavljali sve potrebne aktivnosti. Pretpostavljam da su oni odabrani za taj posao jer je u obitelji bila učiteljica Marija (Malja) Kavran, na glasu kao vrlo pedantna i kvalitetna u svom poslu. Kada je Malja odselila radi posla, motriteljski je posao preuzela njezina sestra Ljudmila (Lida). Nakon što je i Lida, radi bolesti, odselila k sestri Malji u Zagreb, kišomjerna je postaja prenesena k nama i postavljena u našem dvorištu. Otada se za nju brinula moja teta Nada Delač, a kad je ona odselila u Rijeku, o postaji je nastavila skrbiti baka Marija. Baka je to činila desetljećima pa je poslovanje oko stupa s kišomjerom bilo dio njezinih svakodnevnih obaveza, a samim time i moga djetinjstva.

U sredini dvorišta pred našom *Stanom hišom*, stajao je masivan drveni stup

na kojemu je, na visini od otprilike 2 m, bio postavljen metalni kišomjer. Bio je to cilindrični, 80 cm visok predmet, promjera kojih 20 cm. Gornji je šuplji dio sabirao oborine, koje su se slijevale u spremnik na dnu valjka. Imali smo dvije takve istovjetne „sprave“. Baka bi skinula jedan kišomjer i odmah ga zamijenila drugim, a onda bi ovaj prvi

Mene je sva ta bakina oprema fascinirala, a najgore od svega bilo je što mi baka nije dopuštala to dirati. Ništa, čak ni metar kojim je mjerila visinu snijega. Dobro, razumjela sam za staklenu menzuru, koja je već bila pri vrhu okrhnut, ali drveni metar?

odnijela u kuću i stavila na stol. Kad bi bio pun snijega pričekala bi da se otopi, a onda izvadila spremnik, pretočila vodu u menzuru i očitala količinu vode. Zatim bi iz kuhinjske ladice izvadila poseban obrazac, bile su to zapravo pedalj visoke knjižice smeđih korica, u koji bi, vrlo pažljivo, *tintanom olovkom*, upisala stanje padalina, njihovu količinu, smjer i jačinu vjetrova i druge važne podatke. Kako bi joj bilo lakše imala je i posebnu uputu s meteorološkim znakovima otišnutu na podebljem žućkastom kartonu. Sve je ponavljala tripud dnevno, točno u propisani sat. A onda bi, na kraju mjeseca, popunjenu knjižicu poslala poštom na Grič, u Zagreb. Oni bi joj odgovorili nekom simboličnom novčanom naknadom, koja je bila toliko mala da se bakin

posao zapravo svodio na volontiranje. Za sve te silne godine vjernosti Državni hidrometeorološki zavod nagradio je baku jednom jedinom – značkom.

Mene je sva ta bakina oprema fascinirala, ali me mučilo što mi baka nije dopuštala da to diram. Ništa, čak ni metar kojim je mjerila visinu snijega. Dobro, razumjela sam za staklenu menzuru, koja je već bila pri vrhu okrhnut, ali drveni metar? Bar se on ne može razbiti... Bila je to jedna od rijetkih zabrana s kojima sam odrasla, što je dodatno pojačavalo moju znatiželju. Kad je, zbog uznapredovalog artritisa, već teško pisala, baka bi mi ponekad dozvolila da umjesto nje popunim knjižicu dok je ona stajala do mene i „komandirala“ što se i gdje ima upisati. Što sam tada već bila studentica, baki nije bilo važno jer me i dalje doživljavala svojom djevojčicom.

Uvijek se raznježim kad se sjetim kako

je brižno i s koliko ljubavi baka skrbila o svom kišomjeru pa bi, ako je morala nekuda nakratko otići, svaki put podsjećala djeda da se skrbi o kišomjeru. A kad bi se vratila, baka bi prvo škicnula u staju da vidi kako je blago, a potom bi se uhvatila kišomjera.

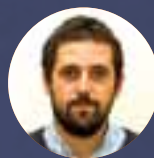
Baka je i inače bila „narihtana“ na prirodni sat pa je ustajala sa suncem i prema njemu se ravnala. Znala je očitati suptilne vremenske znakove pa je mogla točno predvidjeti kad će pasti kiša, tuča ili snijeg, kakvo će biti ljeto, a kakva zima... Bila je, jednostavno rečeno, od one vrste ljudi kakvih danas više nema, a koji su čitavog života bili jedno s prirodom. Možda je zato toliko ozbiljno shvaćala i toliko voljela svoj motriteljski posao. A možda i zato što je voljela raditi za opće dobro...

Kad je baka onemoćala, pobrinula se da se postaja preda drugim ljudima, ovaj put obitelji Nikole Grgurića iz Brod Moravica, koji će dalje dobro skrbiti o njoj. Nikola je preminuo 2013. godine, a njegova supruga Zdenka je sama nastavila posao sve dok joj vid nije značajno popustio. Zato je postaja 2015. objavljena i tako je naš kraj, nakon 70 godina, ostao bez redovnog motritelja.

To je velika šteta jer bi se imalo što motriti budući da su se i klima i ljudi tijekom posljednjih tridesetak godina stobokom promijenili. A možda i nije tako nego sam i ja ostarjela pa bi i meni već dobrodošao jedan starinski kišomjer... Jer, on je, barem, uvijek kazivao istinu, pošteno i na vrijeme, pa je možda i to bio razlog što ga je moja baka toliko voljela.

„Tako dakle“ u Poslanici Efežanima (2,19)

Najveća i dotad nečuvena novost koju je Krist donio sastoji se upravo u tome da kršćanska zajednica, uključujući svakog njezina člana, po Duhu Svetome koji u njoj prebiva, čini jedan sveti živi Božji hram i Božje prebivalište na zemlji.

Piše:
Tomislav Zečević

Poslanica Efežanima općenito govori o stanju Crkve potkraj 1. stoljeća, u kojoj su prevladavali kršćani nežidovskog podrijetla koje autor podsjeća na kršćanski identitet i židovske korijene, tj. na jednu te istu povijest spasenja koja ima svoj vrhunac u Kristu, čijom smrću i uskrsnućem svi spašeni te s Bogom i međusobno pomireni. Točnije, Poslanica Efežanima i njen biblijski odlomak Ef 2,11-22 obraća se novoobraćenim kršćanima iz poganstva i kršćanskim zajednicama sjeverozapadne Male Azije, čiji je centar Efez, ovim riječima: „¹¹ Spominjite se stoga da некоć bijaste neznabošci u tijelu – neobrezanicima su vas zvali oni koji se zovu obrezani, rukom,

nešto sugrađani ste svetih i ukućani Božji²⁰ nazidani na temelju apostolâ i prorokâ, a zaglavni je kamen sam Krist Isus.²¹ U njemu je sva građevina povezana i raste u hram svet u Gospodinu.²² U njemu ste i vi ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu.”

Odlomak Ef 2.11-22 se može podijeliti u tri dijela. Prvi dio (rr. 11-13) govori o bezbožnoj prošlosti naslovnika poslanice koji su некоć bili bez nade u spasenje, daleko od Boga i Krista, daleko od Izraela te daleko od Saveza s Bogom i Božjih obećanja. U ovom dijelu isticanje prošlosti služi kako bi se naglasila veličina njihovog sadašnjeg stanja bliskosti s Bogom koju su zadobili po Kristu. Drugi dio (rr. 14-18) u središte stavlja Kristovu spasonosnu i pomirbenu žrtvu na križu koja je glavni uzrok međusobne pomirbe Židova i pogana te glavni uzrok najvažnije pomirbe s Bogom, koja je bila potrebna i jednima i drugima, kako bi po Kristu i u Duhu Svetomu svi zajedno imali pristup Bogu Ocu. Konačno, treći dio (rr. 19-22) sažima cijeli odlomak te uvodi u širu stvarnost novog stanja novoobraćenih kršćana iz poganstva.

U treći dio smješta se i r. 19 s početnim česticama “tako dakle”, koje imaju izrazito važnu ulogu koja nadilazi taj isti redak. Naime, ove čestice, osim što uvode u sažimanje i rezultat prethodno izrečenog, ujedno učvršćuju i pojačavaju naglasak na značajnu promjenu i prijelaz koji se dogodio s naslovnici poslanice, koji su nekad bili daleko od Boga i Krista, izvan spasenja. Kristovom smrću, koja je uzrok promjene i prijelaza, oni su pomireni prije svega s Bogom i zatim sa Židovima, s kojima sada tvore jedan (novi) narod Božji, Crkvu, koja je klika jednog novog otkupljenog i pomirenog čovječanstva u Kristu. Upravo u trećem dijelu, u rr. 19-22, početne kombinacija čestica

“tako dakle” uvodi u sveobuhvatni rezultat i posljedice Kristove žrtve na križu te u sadašnju stvarnost i povlastice novog stanja u kojem se nalaze ti isti kršćani, koji više nisu “tuđinci ni pridošlice, nešto sugrađani svetih i ukućani Božji” (r. 19).

Iako se redci 2,19ss odnose na rr. 11-13, oni ih nadilaze jer novoobraćeni kršćani prestankom tuđinstva u odnosu na Boga i Božja obećanja ne postaju sugrađani Izraelaca, već u Kristu zajedno s drugim kršćanima postaju sugrađani novog Božjeg naroda, Crkve, i ukućani Božji, dio Božje obitelji. Dakle, rječe “tako dakle” u r. 19 ne uvode u očekivani rezultat prošlih događanja, argumentacije ili naracije, već donose prijelaz u jedno novo stanje u kojem sadašnje posljedice Kristove žrtve (rr. 13-17) ne vode u očekivanu pripadnost izraelskom narodu (državljanstvu), već vode do državljanstva u Božjem narodu i pripadnosti Božjoj obitelji. Kulminacija i krajnji rezultat Kristove spasonosne i pomirbene žrtve, tj. potpuna novost očituje se u tome što nekadašnji pogani, sada, zajedno sa svima koji vjeruju u Krista, koji je temelj svekolikog života Crkve, ne samo da imaju isti pristup Bogu Ocu (r. 18), već čine jedan sveti Božji Hram (r. 21). Najveća i dotad nečuvena novost koju je Krist donio sastoji se upravo u tome da kršćanska zajednica, uključujući svakog njenog člana, po Duhu Svetome koji u njoj prebiva, čini jedan sveti živi Božji hram i Božje prebivalište na zemlji (rr. 20-22).

Redci 19-22 i cijeli odlomak 2,11-22 predstavljaju vrhunac Božjeg spasiteljskog djela u Kristu, o kojem je riječ u cijeloj Poslanici Efežanima, koja prijašnje bezbožno stanje naslovnika poslanice navodi samo kako bi se naglasila veličina sadašnjeg povlaštenog statusa kršćana, koji su postali sugrađani svetih i suukućani Božji. Povlašteni status novoobraćenih kršćana doživljava vrhunac u postajanju dijelom jednog svetog Božjeg hrama u kojem prebiva Bog po svome Duhu.

Kombinacija čestica (“tako dakle”) zajedno stavlja naglasak na prijelaz iz prijašnjeg stanja udaljenosti od Krista i Boga u novi sadašnji povlašteni spasonosni status kršćana koji žive novim životom u Kristu, koji uključuje jednakopravno članstvo u novom Božjem narodu, u Crkvi.

na tijelu – ¹² i da u ono vrijeme bijaste izvan Krista, udaljeni od građanstva izraelskoga, tuđi savezima obećanja, bez nade bijaste i neznabošci na svijetu.¹³ Sada pak, u Kristu Isusu, vi koji некоć bijaste daleko, dođoste blizu – po Krvi Kristovoj.¹⁴ Doista, on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu.¹⁵ Zakon zapovijedi s propisima obeskrijepi da u sebi, uspostavljajući mir, od dvojice sazda jednoga novog čovjeka¹⁶ te obojicu u jednome Tijelu izmiri s Bogom po križu, ubivši u sebi neprijateljstvo.¹⁷ I dođe te navijesti mir vama daleko i mir onima blizu,¹⁸ jer po njemu jedni i drugi u jednome Duhu imamo pristup Ocu.¹⁹ Tako dakle više niste tuđinci ni pridošlice,

„Kakav dar“: nova himna Riječke nadbiskupije – Proslava stoljeća vjere glazbom

Ujedinjeni župni zborovi za proslavu blagdana sv. Vida

Svečano euharistijsko slavlje predvodit će kardinal Matteo Zuppi, predsjednik Talijanske biskupske konferencije, u zajedništvu s hrvatskim biskupima i svećenicima, tako da će se liturgija služiti na latinskom i dijelom na hrvatskom jeziku, a pjesme će biti izvedene na hrvatskom, slovenskom i talijanskom jeziku. Ovaj odabir jezika odražava povijesni kontekst Riječke biskupije, osnovane 1925. godine, koja je obuhvaćala dijelove Slovenije i Italije. Odabirom pjesama želi se istaknuti eklezijalnost, tradicija i povezanost s papom.

Piše:
Andrejka Srdoč Geraci

Povodom stote obljetnice svog osnutka i proslave blagdana sv. Vida, svoga zaštitnika, Riječka nadbiskupija s ponosom predstavlja novu himnu pod naslovom „Kakav dar“. Ova svečana himna, čiji početni stihovi glase „Kakav dar je donio nama / mladić jedan s palmom u ruci...“, služi kao trajno svjedočanstvo stoljeća duhovnog života i vjere u Katoličkoj Crkvi.

Autor glazbe cijenjeni je mo. Giovanni Geraci, čija su djela poznata i izvan granica Hrvatske, uključujući mise izvođene u Vatikanu. Tekst himne potpisuje profesorica Mihaela Matešić, doktorica znanosti i redovita profesorica s Filozofskog fakulteta u Rijeci. Prva javna izvedba himne dogodit će se na središnjoj euharistijskoj proslavi blagdana sv. Vida i stote obljetnice nadbiskupije, koja će se održati u subotu 14. lipnja u 10 sati u Perivoju Svetišta Majke Božje Trsatske. Himnu će izvesti impozantan zbor od preko 200 pjevača i voditelja župnih zborova, okupljenih iz svih župa Riječke nadbiskupije, pod vodstvom mo. Geracija, dok će za orguljama biti svećenik Josip Vidas. Zbor se za ovo svečano liturgijsko slavlje pripremao mjesecima.

KARAKTERISTIKE HIMNE

„Kakav dar“ opisana je kao iznimno lijepa, svečana i pjevna skladba koja uspješno spaja tradicionalne i moderne glazbene elemente. Njezina privlačnost leži u harmoniji između kompozicije i duboka, višeslojna teksta. Glazbena izvedba uključuje četveroglasje, obogaćeno nježnim sopranskim diskantom u završnoj strofi, dok kombinacija orgulja i trube dodatno naglašava njezinu jedinstvenost. Tekst himne nosi snažnu simboliku i nadahnuće, posvećeno sv. Vidu, mučeniku iz rimskog razdoblja. Središnja poruka himne inspirirana je razmišljanjima riječkog nadbiskupa Mate Uzinića o sv. Vidu kao mladom svetcu koji je svojim uvjerenjima branio kršćanske vrijednosti, što je relevantno i za suvremenog čovjeka. Svaka strofa himne završava molitvenim zazivom sv. Vidu, naglašavajući njegovu snagu i ljubav prema bližnjima.

DOSTUPNOST I NAMJENA

Ova vokalna skladba u obliku himne osmišljena je tako da omogućuje jednostavno sudjelovanje puka u pjevanju (jednoglasno), istovremeno pružajući zboru prostor za bogatu višeglasnu izvedbu. Partitura je prilagođena na tri načina (jednoglasno, četveroglasno, četveroglasno s diskantom) kako bi se osigurala njezina pristupačnost vjernicima. Glavna melodija, pisana u srednjoj poziciji, nježna je i lako pamtljiva, s ciljem da himna zaživi u svim župama nadbiskupije, prilagođavajući se njihovim glazbenim mogućnostima.

ZNAČAJAN DOPRINOS OBITELJI GERACI

Bračni par Andrejka Srdoč Geraci, gregorijanistica, i mo. Giovanni Geraci prepoznati su po svom iznimnom doprinosu crkvenoj glazbi u Riječkoj nadbiskupiji. Njihov rad uključuje pokretanje projekta „Sveta glazba za liturgiju“ 2007. godine te osnivanje Nadbiskupijske škole za crkvenu glazbu godinu dana kasnije, čime su značajno utjecali na obrazovanje crkvenih glazbenika. Nadbiskup Uzinić osobno je zatražio od mo. Geracija da sklada ovu himnu, izražavajući nadu da će ona postati sastavni dio duhovnog života nadbiskupije.

LITURGIJSKO ZAJEDNIŠTVO I POVIJESNI KONTEKST

Svečano euharistijsko slavlje 14. lipnja, koje objedinjuje nadbiskupijski jubilej i blagdan sv. Vida, bit će obogaćeno raznovrsnim skladbama karakterističnim za Riječku nadbiskupiju. Među njima ističe se Geracijeva misa „Krist, naša nada“, koju je skladao za Euharistijsku godinu 2010. Ova misa već je prihvaćena u župama Riječke nadbiskupije i na svoj način simbolizira zajedništvo vjernika.

Posebno će biti uključene pjesme poput „Hodočasnici nade“ (himna Jubilejske godine pape Franje), tradicionalne hrvatske pjesme „Tebe Boga hvalimo“ i „Zdravo, Djevo“, te općepoznati napjevi iz Lourdesa i Taizéa. Misa će također sadržavati dvije himne posvećene nadbiskupima: „Ti, naša hrano“ (posvećena nadbiskupu u miru Ivanu Devčiću) i „Kakav dar“ (posvećena nadbiskupu Uziniću). Obje je skladao mo. Geraci.

Lokve

200. GODIŠNJICA POSVETE OLTARA

Župljani Župe sv. Katarine u Lokvama proslavili su 28. svibnja 200. obljetnicu posvete oltara svečanim misnim slavljem koje je predvodio riječki nadbiskup Mate Uzinić. U zajedništvu sa župnikom Zlatkom Čibarićem i drugim svećenicima nadbiskup je okupljenima poručio kako su oni živa Crkva posluživši se simbolikom oltara i crkve kao zgrade u kojoj svaki kamen ima svoje mjesto u izgradnji.

„Ovi zidovi simboliziraju nas jer svatko od nas ima svoje mjesto u izgrađivanju Crkve kao zajednice. Toj zajednici Krist je glava, a mi smo Kristovo tijelo. Svi kao zajednica, ali i svatko od nas pojedinačno mora predstavljati Isusa Krista, biti Isus Krist.“ Objašnjavajući kako to činiti, poslužio se poticajima pape Lava XIV. koji je u jednoj od svojih prvih propovijedi istaknuo kako je potrebno umrijeti u sebi da bi živio Krist. „Biti kršćanin znači biti Krist. To znači usvojiti njegov način djelovanja, služenja, da ono što je on govorio i činio bude mjerilo prema kojem se ravnamo u svemu što činimo.“

Nadbiskup je pozvao na svjedočenje Krista u svakodnevnim odnosima prema drugima. „S jedne strane trebamo biti Krist, a s druge strane trebamo Krista prepoznati u drugima, služiti Kristu u braći i sestrama.“

Podsjetio je i na to da evanđelja svjedoče kako je u nasljedovanju Krista nužna pomoć Duha Svetoga. „Isus poručuje učenicima da će ga shvatiti tek kad dobiju pomoć Duha Svetoga.“ Za to je potrebno rasti u duhovnosti i truditi se u duhovnom životu svaki dan napredovati, zaključio je nadbiskup Uzinić.

Grobnik

DUH SVETI NAM OTKRIVA NAŠE MJESTO U CRKVI I DRUŠTVU

Na povijesnom lokalitetu grada Grobnika, u blizini frankopanskog kaštela, vjernici grobinšćine a i šire, proslavili su 1. svibnja blagdan svojih nebeskih zaštitnika, svetih Filipa i Jakova. No, posebno je svečano bilo za krizmanike koji su taj dan primili sakrament potvrde.

Misno slavlje započelo je procesijom krizmanika do crkve, a predvodio ga je riječki nadbiskup i metropolit Mate Uzinić zajedno sa župnikom Župe sv. Filipa i Jakova, Draženom Volkom.

Na početku misnog slavlja nadbiskup je čestitao svim krizmanicima njihov svečan dan, te ih potaknuo na daljnje sudjelovanje u životu Crkve. Također, podsjetio je i na 920. godina postojanja župe sv. Filipa i Jakova što je također jedan od razloga slavlja, uputio je čestitke ali i potaknuo da „pridemo ovom misnom slavlju otvorena srca, kako bi se u nj mogao nastaniti Duh Sveti.“

GRAD ČABAR RIJEČKOJ NADBISKUPIJI VRATIO CRKVENE KNJIGE

U prostorima Gradske uprave Grada Čabra 28. travnja je upriličena primopredaja crkvenih knjiga Župe Sv. Križa u Turkima između Grada Čabra i Riječke nadbiskupije – Župe sv. Križa Turke.

Primopredaju su obavili gradonačelnik Čabra Antonio Dražović i pročelnica JUO Sanja Arh – Fućak te predstavnici Riječke nadbiskupije, kancelar Goran Žan Lebović Casalonga i župni upravitelj Župe Turke, Josip Tomić.

Ovom primopredajom Grad Čabar Riječkoj nadbiskupiji – Župi Sv. Križa, Turke vraća ukupno 5 knjiga velike povijesne vrijednosti ne samo za Župu Turke već i za povijest mjesta Turke i ovog dijela Gorskog Kotara.

Veprinac

PREPUSTIMO SE SUSRETU SA ŽIVIM BOGOM

Župa sv. Marka ev. proslavila je petak 25. travnja blagdan svog nebeskog zaštitnika. Svečano liturgijsko slavlje predvodio je vikar za pastoral Riječke nadbiskupije, Vjekoslav Đapić.

Osvrćući se na liturgijska čitanja o posljednim Isusovim riječima upućenim apostolima i okupljenom mnoštvu, prije njegova uzašašća u nebo, kazao je da su učenici nakon tog događaja nastavili Gospodinovo djelo propovijedanja Radosne vijesti, onoga što su čuli i vidjeli od samoga Isusa. U središtu njihovog propovijedanja jest Isusovo uskrsnuće jer je uskrsnuće čudesno djelo Božje, kazao je Đapić.

Hreljin

SV. JURAJ I DRUGI MUČENICI NAJJASNIJI SU ZNAKOVI ISUSOVA USKRSNUĆA

Župljani Župe sv. Jurja mč. na Hreljinu proslavili su 23. travnja blagdan svog nebeskog zaštitnika. Svečano liturgijsko slavlje predvodio je riječki nadbiskup Mate Uzinić koji je na početku propovijedi apostrofirao sv. Pavla rekavši: Ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je vjera naša. Ali, Krist je uskrsnuo i važno je otkriti ponovno Isusa Krista kao svog uskrslog Gospodina i u njega povjerovati. (Foto: Miljenko Šegulja)

Dramalj

BLAGDAN SV. JELENE DJEVICE I MUČENICE

Župljani Dramlja proslavili su 22. svibnja, blagdan svoje nebeske zaštitnice, sv. Jelenе djevice i mučenice. Proslava je započela na dramaljskoj Kalvariji, gdje je riječki nadbiskup blagoslovio obnovljenu kapelu, šest restauriranih kipova i tri drvena križa. Posebnu vrijednost ovim kipovima daje činjenica da su izrađeni u prirodnoj veličini, uz očuvanje autentičnog oblika i izgleda, što ih čini rijetkim primjerima sakralne umjetnosti.

Okupljenim vjernicima nadbiskup je poručio da žive logiku križa: logiku služenja, opraštanja, okretanja drugog obraza, logiku oprosta. „Pokušajmo živjeti tu logiku koja je sažeta u rečenici koju je Isus rekao svojim učenicima kada im je prvi put navijestio da će biti mučen: ‘Tko želi biti moj učenik, neka uzme svoj križ i ide za mnom.’ Križ i Uskrs čine jedinstvo u Isusovu slučaju, a ako živimo logikom križa, i mi ćemo suoskrsnuti“, poručio je nadbiskup Uzinić.

Nakon blagoslova, u procesiji se krenulo od Kalvarije do župne crkve sv. Jelenе djevice i mučenice, u kojoj je slavljen misa koju je predslavio nadbiskup Uzinić. U misnom slavlju suslavio je generalni vikar Riječke nadbiskupije Mario Tomljanović, zajedno sa svećenicima Crikveničkog dekanata. Čestitajući župljanima svetkovinu njihove nebeske zaštitnice, nadbiskup je posebno istaknuo radost zbog zajedništva svećenika toga dekanata, koji se u lijepom broju okupljaju na misama u župama toga kraja.

80. obljetnica stradanja svećenika Martina Bubnja

Isus Krist postaje jedan od nas da zaustavi spiralu zla

Na 80. godišnjicu stradanja sušačkog župnika Župe sv. Ćirila i Metoda, Martina Bubnja, u predvečerje subote 26. travnja, okupili su se vjernici i članovi Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata Primorsko-goranske županije u zajedničkoj molitvi i, prvi puta do sada, slavju svete mise kod jame Bezdani u Kostreni. Misno slavlje predvodio je riječki nadbiskup i metropolit Mate Uzinić u zajedništvu sa župnikom Župe sv. Ćirila i Metoda, Sinišom Vujčićem, dekanom Trsatskog dekanata Nikicom Jurićem te župnicima župa Uznesenja Blažene Djevice Marije i Svete Lucije, Kostrena, Sanjinom Francetićem i Hrvojem Mandićem.

Jama Bezdani (Bezdanka) mjesto je stradanja žrtava II. svjetskog rata gdje je do 1945. godine život izgubilo oko 1500 ljudi uslijed mučnih likvidacija od strane partizanskih snaga. Među njima je, bez suđenja, ubijen i sušački župnik Martin Bubanj, 27. travnja 1945. godine.

Na početku misnog slavlja, riječki je nadbiskup podsjetio okupljene vjernike na važnost oprosta riječima: „Okupili smo se danas na ovom mjestu kako bismo molili za žrtve stradanja. Prvo za što trebamo moliti je oprost; mogućnost da oprostimo drugima, ali prvenstveno mogućnost i da oprostimo sebi.“

Naglašavajući važnost pamćenja i okupljanja da bismo se sjetili rana naše braće, nadbiskup je istaknuo da „nismo tu da bismo se sjetili zločina, nego srcem i mislima usmjerili prema žrtvama i njihovim ranama. Kada je u središtu sjećanje zločin, a ne na žrtve, onda umjesto da naučimo ne ponavljati zločin, mi zapravo potičemo osvetu i u opasnosti smo da ga ponovimo. Zbog tog što nismo pamtili žrtve, nego zločine, ponavljala se spirala zla. Tražilo se opravdanje

u zločinima koji su se počinili i taj se krug nastavljao. To je situacija koja se ponavlja na globalnoj razini. Isus Krist postaje jedan od nas da zaustavi tu spiralu zla. Njegove uskrsele rane su znak da je na sebe preuzeo zločin. To nisu rane koje povređuju druge, koje se osvećuju; one su znak da je on odustao od osвете. Naj-

„Neka nas na 80. obljetnicu stradanja svećenika Martina Bubnja i žrtava ovdje u jami Bezdanki, nadahne upravo ta snaga opraštanja. Pronesimo svjetlo nade onima nakon nas, da naša povijest krene putem pomirenja.“

veće čudo koje je Isus učinio, koje je i nama moguće ako ga budemo slijedili, nije iscijeljenje bolesnih, to što je nahranio pet tisuća ljudi, nije hod po vodi: najveće čudo koje je Isus učinio čudo je opraštanja. Bog je to potvrdio njegovim uskrsnućem.“

Opraštanje, pomirenje s Bogom i ljudima, temelj je naše vjere, „otajstvo u kojem nadilazimo zločin i usmjeravamo se prema žrtvama. Isus je umro kao žrtva, priključivši se svim žrtvama koje su životom platile zlo ovoga svijeta. Uskrsnućem je darovao dostojanstvo svakoj žrtvi. Kao njegovi učenici, trebali bismo slijediti tu logiku. No, i kršćanska povijest obilježena je i time da smo i sami bili počinitelji. Nažalost, tako je i sada s ratom u Ukrajini, gdje dva naroda u srcu Europe ratuju jedan protiv drugoga. Povijest se ponavlja, jer nismo pronašli snagu za oprost onako kako je to učinio Krist.“

Progovorivši o problemu neopraštanja, nadbiskup je naglasio: „Problem

neopraštanja se prenosi s generacije na generaciju. Svjedoci smo tome u sukobima Drugog svjetskog rata i poraća, Domovinskog rata, sukobima u Ukrajini i Gazi. Koju svrhu ima da smo prije jednog dana komemorirali genocid i Holokaust, ako je zločin ponovljen nad našim narodom, ili ga ponavljamo nad drugim narodima? Ako sada ne zaustavimo vrtlog zla, nastaviti će se vrtjeti nas neprekidno i ubaciti nas u neku jamu.“

Ukolektivnoj svijesti, sjećanje ja važna komponenta, no potreban je oprez: „ne isticati zločine, nego vrijednost i snagu žrtve. Kako nas papa Franjo, od kojeg smo se danas oprostili, podsjeća u enciklici ‘Fratelli tutti’, opraštaj i pomirenje ‘nisu zapovijed, nego dar odozgo. Dirljivo je vidjeti sposobnost opraštanja onih koji su pretrpjeli zlo. Oni koji istinski opraštaju ne zaboravljaju, nego se ne predaju razornoj sili osвете. Prekidaju začarani krug i štite opće dobro.“

U završetku propovijedi, nadbiskup je podsjetio: „Neka nas na 80. obljetnicu stradanja svećenika Martina Bubnja i žrtava ovdje u jami Bezdanki, nadahne upravo ta snaga opraštanja. Pronesimo svjetlo nade onima nakon nas, da naša povijest krene putem pomirenja.“

Pred kraj misnog slavlja uslijedila je molitva i blagoslov grobnog mjesta i mjesta stradanja, jame Bezdani, te molitva za vječni pokoj ondje ubijenih žrtava.

Po završetku misnog slavlja, predsjednik Udruge hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata Primorsko-goranske županije, Mile Biondić, iznio je pregled povijesnih zbivanja likvidacija nad jamom Bezdani. Nakon misnog slavlja članovi Udruge branitelja i vjernici su se, uz druženje, zadržali u razgovoru o spomenutim temama s nadbiskupom Matom Uzinićem.

HODOČAŠĆE I DUHOVNA OBNOVA MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA

Hrvatskog katoličkog društva medicinskih sestara i tehničara – Ogranak Rijeka, u subotu 26. travnja hodočastio je na franjevački otočić Košljun radi duhovne obnove i rasta u vjeri. Program je vodio duhovnik ogranka, svećenik Nikola Vranješ, a hodočasnike na rivi Košljuna dočekao domaćin, fra Ivica Strčić.

Članovi Ogranka najprije su u samostanskoj crkvi slavili misu s nakanom za blagopokojnog papu Franju. Nakon kraćega opuštanja u blagotvornom okruženju samostana okupili su se na duhovni susret na temu „Uskrsnuće i Život – Kralj milosrđa“. Nakon ručka u samostanskoj blagovaonici fra Ivica je članove Ogranka proveo crkvom, samostanom, muzejima i upoznao s povjesnim i kulturnim znamenitostima. Također je naglasio vjerski život i poslanje redovnika franjevac koji su čuvari i promicatelji kulturne i vjerske baštine otvoreni za sve ljude navještajući radosnu vijest. Članovi Ogranka mogli su uživati u vođenom obilasaku otoka Košljuna sa fra Ivicom otkrivajući mnoga mjesta u prirodi koja potiču na pobožnost i zahvalnost. Slušali smo zvukove prirode, molili, pjevali i zahvalno slavili Gospodina.

MLADI I CRKVA

„Mladi i Crkva: primjeri dobre prakse i specifične teme“, bila je tema programa trajnog obrazovanja svećenika Riječke metropolije do 10 godina službe, a koje je u Domu pastoralnih susreta u Lovranu, od 5. do 7. svibnja organizirao Metropolitanski pastoralni institut u Rijeci.

Uz svećenike, na skupu su sudjelovali riječki nadbiskup i metropolit Mate Uzinić, krčki biskup Ivica Petanjak i gospičko-senjski Marko Medo. Nadbiskup Uzinić je, govoreći o temi susreta, naglasio važnost posinodske apostolske pobudnice pape Franje mladima i cijelom Božjem narodu iz 2019. „Christus vivit“ („Krist živi“) kao o nezaobilaznom dokumentu o kojemu se u našoj Crkvi premalo spominje.

Radni dio susreta započeo je izlaganjem tajnice Ureda za mlade HBK, Ive Senković na temu: „Predstavljanje djelovanja Ureda za mlade HBK“. Predavanje na temu: „Izazovi sazrijevanja mladih u današnjoj Crkvi i društvu – Od domske pedagogije do Vid-formacije“ održao je Filip Polegubić. „Antropologija mlade osobe: suvremeni profil i izgradnja identiteta“, tema je koja je otvorila drugi dan i o kojoj je govorio povjerenik za mlade Riječke nadbiskupije Laurent Kružić. O

prevencijskim programima u Katoličkoj osnovnoj školi „Josip Pavličić“ govorila je Marina Šokić koja je nakon predavanja sudjelovala i u raspravi zajedno s Dubravkom s. Filoteom Hajek, i Ivom Mance.

Uz navedena, svećenici su imali priliku poslušati predavanja Marina Periša, urednika u Salesiani: „Temeljne postavke i stil Žive vatre, programa pripreme za sakrament potvrde“ i Jelena Franić, iz Udruga Točka na temu: „Oruđa Žive vatre - kateheze, formacija i podrška“

Program je zaključen u srijedu, 7. svibnja izlaganjem don Mihovila Kurkuta SDB, direktora Salesiane: „Pastoralni žar i briga za duše - primjeri dobre prakse“.

SUSRET U RAZLIČITOSTI – HODOČAŠĆA OSOBA S INVALIDITETOM

Odsjek za pastoral osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju Riječke nadbiskupije organizirao je u srijedu 28. svibnja drugi „Susret u različitosti“ ove pastoralne godine.

Nakon znaka križa i uvodne pjesme osobe s invaliditetom, djeca s teškoćama u razvoju, njihove obitelji, prijatelji i svi koji se s njima susreću u svakodnevnom radu dijelili su vlastito iskustvo radosti kao i izazova s kojima se susreću tijekom hodočašća i drugih putovanja na koja se odluče krenuti. Razmišljajući o razlici između hodočašća i ostalih putovanja, okupljeni su naglasili kako na hodočašća kreću sa željom za duhovnom obnovom noseći u srcima molitve prošnje i zahvale.

Susret su svojim svjedočanstvima obogatili članice zajednice „Vjera i svjetlo“ iz Rijeke Adelgisa i Slavica, koje su sudje-

lovale na Jubileju osoba s invaliditetom u Rimu krajem travnja ove godine. Istaknule su kako su, unatoč početnom strahu, jer nisu poznavale gotovo nikoga od suputnika, doživjele velike milosti upravo međusobnim pomaganjem svih hodočasnika. Prisjetile su se raznih zgoda s hodočašća i zaključile kako ni jedna vrsta teškoće nije prepreka za odlazak na hodočašće jer Božje milosrđe i snaga zajedništva Crkve nadilaze granice ljudske nemoći. Također su ohrabrine sve prisutne da se odvaže i ne propuste odlaske na hodočašća.

U završnici susreta razmjenjivali su se praktični savjeti kako bi osobe s invaliditetom, djeca s teškoćama u razvoju, njihove obitelji kao i svi koji će ih na tom putu pratiti, mogli biti hodočasnici nade. Susret je završio molitvom i druženjem.

Srce svih srdaca

Piše:
Daria Ljevar

Ne znam jeste li ikad osjećali da ono što vam je u životu povjerenjeno nema baš velik značaj, da nije ni privlačno i da će svijet preživjeti i bez toga? Kažu, primjerice, da skuhati ručak, napraviti krevet može svatko, a onda isto kažu da učitelj možeš biti samo s dvije kratice iza prezimena, neki su pak toliko darovani pa su uspjeli uhvatiti i dvije-tri kratice ispred imena. Čestitam svima i volim sve. Ipak, mislim da ćete se složiti da smo svi prvo naučili pripremiti se i poći do škole neovisno o tome što nam stoji ispred imena ili iz prezimena. Neki su ove vještine svladali brže, neki sporije, mnogi nisu imali prilike, neki su i odustali. I ne, ne namjeravam pisati o obrazovnom ni bilo kojem drugom sustavu, jer život je ipak veći od svih njih.

Smijem li vas ponovno pitati pitanje iz prve rečenice ili sam naporna? Dok razmislite, ispričat ću vam priču.

Bio jednom jedan talent koji je jedan Čovjek, koji je i Bog, životom platio. Kad sam to shvatila, tresle su mi se hlače. Nije to bio strah, nego želja uzvratiti mu za ljubav. Gulio me taj talent, ja sam brusila njega i život nam nije zvučao usklađeno kao pjesma. Često sam se pitala pitanje iz prve rečenice i nisam dobivala neki konkretan, a još manje utješan odgovor, ali osjećala sam da ne trebam odustati. Jednom me taj talent preko moje ekipe doveo do jedne žene o kojoj sam ovdje već jednom pisala, ali ne znate joj ime još. Od nje sam naučila da svaki talent ima svoju cijenu i kako bez Krista možemo biti profesionalci, ali bez duše. Zaključila sam, nakon ove avanture, da u Srcu svih srdaca ima mnogo stanova i da čak i kad je odgovor na prvotno pitanje potvrđan, ipak vrijedi nastaviti.

Na to, čini mi se, misli i sveti Pavao kada govori o jednom tijelu s mnogo udova ili kada kaže da se svakome daje očitovanje Duha na korist. Sad, kad smo pronašli odgovor na početno pitanje, valja sa zahvalnošću promisliti o tome koji sam ud i kako se ponašam prema ostalima, ali i prema samome sebi.

NEBESKE ISKRICE SVETOM VIDU

Dječji župni zbor „Nebeske iskrice“, koji djeluje pri Župi sv. Mateja apostola i evanđelista na Viškovu, snimio je novu autorsku pjesmu pod nazivom „Svetom Vidu“. Tekst pjesme potpisuje voditeljica zbora Karla Mišković, glazbu Ivana Marčelja, a aranžman Aleksandar Valenčić. Pjesma je nastala na poticaj riječkog nadbiskupa Mate Uzinića, a posvećena je zaštitniku grada Rijeke – svetom Vidu. Ujedno je i doprinos obilježavanju 100. obljetnice Riječke nadbiskupije, koju ove godine svečano slavimo.

Dječji zbor „Nebeske iskrice“ okuplja djecu predškolske i školske dobi koja svojim pjevanjem i sviranjem redovito animiraju nedjeljnu misu za djecu te sudjeluju u brojnim događajima i aktivnostima unutar župe i šire. Ove godine zbor je svečano proslavio desetu obljetnicu postojanja i djelovanja u crkvi sv. Mateja na Viškovu te održao koncert autorskih pjesama.

Osim pjesme „Svetom Vidu“, zbor je snimio još jednu novu autorsku pjesmu – „Mi nosimo radost u srcu“. I za ovu pjesmu tekst potpisuje voditeljica zbora Karla Mišković, glazbu Ivana Marčelja, a aranžman Aleksandar Valenčić. Pjesmom „Mi nosimo radost u srcu“ zbor se predstavio na XXVI. Dječjem festivalu duhovne glazbe u Vodnjanu, na kojem je osvojio nagradu stručnog žirija i 1. mjesto u kategoriji novih skladbi župe.

RADOSTAN I POTICAJAN SUSRET S NADBISKUPOM

U srijedu 21. svibnja riječki nadbiskup Mate Uzinić susreo se u Nadbiskupskom domu s predstavnicama Udruge svetog Vinka Paulskog, Snježanom Mrkonja, Nadom Imenković i Katelijom Radić. Povod susretu bilo je međusobno upoznavanje i predaja nadbiskupu knjige: „Rijeka dobrote.“

Vidno zadovoljna ovim susretom Katelija Radić je izjavila: „Nadbiskup nas je dočekaao kao pravi pastir i otac, radostan i otvorenog srca za slušanje i razgovor o našoj konferenciji, o našim počecima, o onome tko jesmo i što činimo danas i o zajedničkoj brizi za budućnost karizme svetog Vinka. U naše ime svi članovi Udruge su bili u posjeti kod nadbiskupa. Kao što nam je vrećica puna namirnica koje nosimo našim korisnicima samo isprika za traženje rasta povjerenja i ljubavi jednih prema drugima, tako je naša knjiga „Rijeka dobrote“ bila isprika da dobijemo termin za primanje kod nadbiskupa. Osjetili smo blizinu i podršku i stoga radosnim srcem, punim nade koračamo dalje na putu pomaganja bližnjima u potrebi.“

O riječkom ekumenizmu

I na svjetskoj je sceni primjetna zbunjenost oko daljnjih koraka na ekumenskome putu. No smatram da bi svijetu - koji će nas po ljubavi jednih za druge prepoznati kao Isusove učenike - bila dovoljna tri znaka jedinstva: zajedničko služenje ljudima u potrebi, zajednička molitva i zajedničko blagovanje od stola Gospodnjega.

Piše: Giorgio Grlj (pastor Baptističke crkve)

Tijekom sto godina svojega postojanja Riječka nadbiskupija barem dvadeset i osam godina ne korača sama. Možda malim i u javnosti slabopercipiranim koracima, odredbom i blagoslovom nadbiskupa Antuna Tamaruta od siječnja 1997., s njom su barem tijekom nekog vremena zajedno koračale Srpska pravoslavna, Baptistička, Evangelička i Evandeosko-pentekostna Crkva. Započelo je tako jedno novo poglavlje riječke crkvene scene.

Kao i na svakom putovanju, tako se i na našem riječkom ekumenskom putovanju netko umorio, pa zastao odmoriti se, netko odustao i vratio se u sigurno okruženje poznatih obrazaca i samodostatnosti. Ali svjedočimo i sjajnim godinama ispunjenima međusobnim posjećivanjem gdje se moglo bolje međusobno upoznavati, zajedničkim molitvama, humanitarnim koncertima, tribinama, okruglim stolovima, izletima. Mnogi su uspjeli preko barijera vlastitih zidova zaviriti i u susjedovo dvorište te vidjeti da su i s druge strane braća i sestre koji jednako ljube Isusa. Molitva, glazba i sati provedeni na zajedničkim izletima po gorskom i otočnom dijelu Primorsko-goranske županije omogućili su stvaranje mnogih prijateljstava.

Dug je niz zajedničkih aktivnosti, no svakako valja istaknuti prvi poratni susret riječkog nadbiskupa Tamaruta i mitropolita zagrebačko-ljubljanskog i cijele Italije Jovana u hramu svetog Georgija na Trsatu o blagdanu Duha Svetoga 1997., u organizaciji Ekumenskoga odbora. Srdačan susret dvojice biskupa obilježen je na fotografiji mjeseca svibnja u *Novome listu*.

I nadbiskup Ivan Devčić nastavio je podržavati rad Ekumenskoga odbora, iako zbog vlastitih obveza nije uvijek mo-

gao prisustvovati molitvenim slavljinama u tjednu molitve za jedinstvo kršćana, koji se svake godine već čitavo stoljeće (od 1908.) održava u cijelome svijetu, budućići da se njegov termin preklapa s održavanjem Svećeničkog tjedna u Zagrebu.

Od preuzimanja biskupske službe, najprije kao biskup koadjutor nadbiskupu Devčiću, a kasnije i kao riječki nadbiskup, Mate Uzinić pokazao je veliko zanimanje za vjerničke zajednice (ne samo kršćanske) koje djeluju na riječkom području. Stoga se dogodilo više susreta na kojima se novopridošli nadbiskup bolje upoznao s vjerničkom scenom u Rijeci. Iako je posljednjih godina ekumenski zamah ponešto splasnuo – ponajprije zbog povlačenja Srpske pravoslavne Crkve iz zajedničkog djelovanja, kao i praktična gašenja Evangeličke crkvene općine u Rijeci – ostaje vjera da će se i u promijenjenim okolnostima pronaći novi i kreativni načini za nastavak i produbljivanje suradnje. Koliko je zamjetno, riječki nadbiskup tome će dati važan doprinos u budućnosti. Nadalje, Makedonska pravoslavna Crkva polako se ustrojava i očekuje se da će s novim parohom i sudjelovanje vjernika Makedonske pravoslavne Crkve dobiti novi zamah.

Za razliku od političkih izbora, gdje je negdje skoro polovina stanovništva ravnodušna za sve što se oko njih događa te apstinira od sudjelovanja, tužna je stvarnost da je daleko veća ravnodušnost u vjerničkim krugovima prema pripadnicima drugih vjerničkih zajednica: 'mi ionako imamo puninu istine, pa nam oni krivovjerci ne trebaju, a da ne kažemo koliko imamo brige i posla i u vlastitom dvorištu', izrečen je ili neizrečen stav većine. Od onih koji ne dijele takav stav preostala polovina jako je neprijateljski nastrojena prema svima

koji 'nisu naši', opravdavajući to pravovjernom teologijom, a polovina je pak prijateljski nastrojena prema drugima smatrajući ih svojim i tražeći prilike za susret, dijalog i zajedničko djelovanje. Lakše je s protivnicima ekumenizma nego s ravnodušnima.

Druga je teškoća ustrajnost. Početni entuzijazam biva zamijenjen umorom i razočaranjem što zamišljeni (i nikad do kraja definirani ciljevi) nisu u hipu ostvareni. Onaj tko zakorači u susret braći i sestrama mora na samom početku računati kako na nerazumijevanje u vlastitim redovima tako i na vlastiti umor. Dobar trkač, kako će nas tome poučiti Pavao apostol, jest onaj koji ustraje do kraja. Na kraju se dodjeljuju medalje.

Je li moguće i je li potrebno težiti za 'vidljivim jedinstvom' Crkve? Previše nam je povijesti za vratom i previše je egoizma da bi se uskoro, ako ikad, moglo tako nešto očekivati. I na svjetskoj je sceni primjetna zbunjenost oko daljnjih koraka na ekumenskome putu. No smatram da bi svijetu – koji će nas po ljubavi jednih za druge prepoznati kao Isusove učenike – bila dovoljna tri znaka jedinstva: zajedničko služenje ljudima u potrebi, zajednička molitva i zajedničko blagovanje od stola Gospodnjega. Prvi je korak svakako najmanje prijeporan. Potrebe su velike i zajedničkim se snagama može učiniti puno. I moliti se može zajedno, premda ni s tim neki neće imati mira. Ali naše iskustvo svjedoči da je to i te kako moguće.

Svakako je najteže premostiva prepreka zajedničko blagovanje od stola Gospodnjega. Zbog naših teoloških razlika u razumijevanju naravi večere Gospodnje ostajemo duhovno gladni. Vjerujemo li pak da je 'naše' razumijevanje euharistije bolje i cjelovitije od neke druge kršćanske Crkve, ne bismo li je baš zato trebali ponuditi i njima na blagovanje?

Sveti Vid 2025.

RIJEČKA NADBISKUPIJA
ARCHIDIOECESIS
FLUMINENSIS
1925. — 2025.

PROSLAVA SV. VIDA I 100 GODINA USPOSTAVE BISKUPSKOG SJEDIŠTA U RIJECI

Ponedjeljak, 9. lipnja 2025.

Katedrala sv. Vida

19.00 sati: *Sakralna i umjetnička baština katedrale sv. Vida*

Stručno vodstvo: prof. dr. Damir Tulić i dr. Mario Pintarić

Utorak, 10. lipnja 2025.

Katedrala sv. Vida

18.00 sati: 1. dan trodnevnice:

Sv. Misu predvodi mons. Marko Medo, gospičko-senjski biskup

Animira Ured za obitelj Riječke nadbiskupije i zbor „Nebeske iskrice“

19.00 sati: Koncert MPZ Jeka Primorja

Srijeda, 11. lipnja 2025.

Katedrala sv. Vida

18.00 sati: 2. dan trodnevnice:

Sv. Misu predvodi mons. Ivica Petanjak, krčki biskup

Animira Zdrug katoličkih skauta Riječke nadbiskupije, Odsjek za pastoral osoba s invaliditetom i zbor „Omnia Deo“

19.00 sati: Koncert Glazbene škole Ivana Matetića Ronjgova – Rijeka

Četvrtak, 12. lipnja 2025.

Katedrala sv. Vida

18.00 sati: 3. dan trodnevnice:

Sv. Misu predvodi mons. Ivan Štironja, porečki i pulski biskup

Animiraju učenici Katoličke osnovne škole „Josip Pavlišić“

19.00 sati: Koncert Zbora Katoličke osnovne škole „Josip Pavlišić“

Petak, 13. lipnja 2025.

Katedrala sv. Vida

18.00 sati: I. Večernja svetkovine sv. Vida - liturgijsko pjevanje predvodi Ansambl Nadbiskupijske škole za crkvenu glazbu, dirigent Giovanni Geraci, orgulje Davor Juretić

20.30 sati: Molitveno bdijenje u Svetišu Gospe Trsatske „Uvedi nas u luku spasa“
Animira Ured za mlade Riječke nadbiskupije

Subota, 14. lipnja 2025.

Svetište Gospe Trsatske

9.30 sati: Hrvatska bratovština Bokeljska mornarica 809 Rijeka – Kolo sv. Tripuna

10.00 sati: Središnja euharistijska proslava sv. Vida i 100 g. uspostave Riječke nadbiskupije, predvodi kardinal Matteo Zuppi, posebni izaslanik Svetoga Oca

Nedjelja, 15. lipnja 2025.

Katedrala sv. Vida

9.30 sati: sv. Misa na talijanskom jeziku, predvodi mons. Giorgio Lingua, apostolski nuncij u RH

11.00 sati: sv. Misa na hrvatskom jeziku, predvodi Mate Uzinić, riječki nadbiskup

Zaštitnik

Riječke

nadbiskupije

i

grada Rijeke

